KRONIKA

MESTA PRIEVIDZA

ROK 1993

KRONIKA

MESTA PRIEVIDZA

Rok 1993

Tento zväzok obsahuje 63 strán

kroniky mesta Prievidza.

....

prednosta MsÚ primátor mesta

Kronikárka: Mgr. Anna Kocnárová

povolanie: učiteľka

funkciu kronikárky vykonáva od 1.1.1996

I. Úvod

Údery vežových hodín na Slovensku oznámili zrod novej republiky. Zavládla všeobecná radosť, ale i rešpekt pred očakávaním nového. Tisícročný sen najlepších synov a dcér Slovenského národa sa v prvý deň roku 1993 naplnil. My, Slováci, máme svoj samostatný zvrchovaný štát. My, Slováci, si zvolíme prezidenta Slovenskej republiky.

Občania nášho mesta očakávajú konsolidáciu politickej situácie na Slovensku. Veria, že mesto Prievidza bude podľa možností vytvárať podmienky pre domácich i zahraničných podnikateľov, od ktorých závisí akú úroveň bude mať naše mesto v budúcnosti.

V súčasnosti život mesta, či už v životnej úrovni, zamestnanosti, rozvoji športu a kultúry ovplyvňuje útlm baníctva a stavebníctva. Občania veria, že je to jav prechodný. Všetci si však uvedomujú, že čas pasívneho vyčkávania, neriešenia aktuálnych problémov je nenávratne preč. Každý je sám strojcom svojho šťastia, preto musí prostredníctvom vlastnej aktivity a kvalitnej práce hľadať vhodné príležitosti na realizáciu svojich schopností.

Mesto bude naďalej rozvíjať zahraničné vzťahy s partnerskými mestami, podporovať a udržiavať na úrovni kultúru a šport. Problém, s ktorým sa musí mesto popasovať, sú finančné prostriedky. Mesto pomáha pôžičkami menším obciam, podnikom a organizáciám na preklenutie kritických situácií. Predstavitelia mesta zodpovedne zvažujú každú korunu, ktorú treba vhodne investovať. Občania dobre poznajú a chápu situáciu v našom meste. Veria, že spoločným úsilím sú schopní uskutočniť veľa z toho, čo má mesto v pláne. Veď o to nám ide. Nie ?

II. Verejný a politický život

Dňa 1. januára 1993 na Námestí slobody občania nášho mesta privítali zrod nového Slovenska. Prvé minúty vzniku Slovenskej republiky sa začali vztýčením slovenskej štátnej vlajky. Na túto počesť sa rozozvučali zvony a zažiaril ohňostroj. K novému roku a ku vzniku Slovenskej republiky sa prihovorili k občanom zástupcovia politických síl a primátor mesta Ing. Miloš Souček.
Z jeho príhovoru vyberám niekoľko myšlienok.
" Keďže rok 1993 je historickým medzníkom v dejinách Slovákov, dovoľte, aby som vyjadril želanie, aby ste svojimi činmi prispeli aj ku zveľaďovaniu nielen nášho mesta, ale celého nášho malého, ale krásneho Slovenska.
Sme tou generáciou, ku ktorej bol historický osud nesmierne priaznivý a umožnil nám naplniť doteraz iba udržiavanú a živenú ideu slovenskej štátnosti. S úctou sa skláňam pred veľkými osobnosťami v dejinách nášho národa, ktoré nadväzujúc na posolstvo vierozvestcov Cyrila a Metoda, neúnavne, napriek nepriazni osudu, pracovali v prospech tohto slávneho okamihu. Skláňam sa s úctou a pokorou pred mnohými generáciami nášho národa, ktoré aj v tých najťažších historických chvíľach tisícročného jarma nedali zahynúť myšlienkam slobody, viery a nádeje o svoju svojbytnosť. Ani naše mesto nie je chudobné na vzácne osobnosti, ktoré prispeli k národnému povedomiu a za krajne nepriaznivých okolností dokázali vzlietnuť k uskutočňovaniu svojich ideálov. Sú to osobnosti, podľa ktorých sú novopomenované naše ulice, či už Mikuláš Mišík, Juraj Gramantík, Koloman Novacký, Stanislav Mečiar, alebo tie osobnosti doteraz nedocenené, mená ktorých pripomínajú písmená na vyblednutých pomníkoch a čakajú, kedy ich historici objavia a náležite docenia.

Drahí spoluobčania, rád by som sa pri tejto príležito-

sti vyznal zo svojho vzťahu k tomuto mestu ako jeden z vás. Mám rád Prievidzu, som šťastný, že patrím k jej obyvateľom. Som hrdý na jej históriu.

Naša Prievidza, nazývaná perla horného Ponitria, dostáva sa stále viac a viac do povedomia občanov nielen Slovenska, ale aj okolitého sveta. Stala sa akademickým mestom pričinením troch vysokých škôl. Pevne verím, že aj v budúcnosti sa zvýrazní jej dobré meno a bude patriť medzi najkrajšie mestá na Slovensku. "

Dňa 2. januára 1993 sa začal predaj nových slovenských známok na Pošte 1 v Prievidzi. Prvá zásielka hárkov so šiestimi známkami v hodnote po osem korún bola v priebehu necelej hodiny vypredaná. Získal ich každý, kto si v uvedený deň trochu privstal. Súčasne sa začalo s predajom známky s rovnakým motívom - znakom Slovenského štátu v hodnote tri koruny, ktoré si mohli nechať záujemcovia opečiatkovať pečiatkou s dátumom prvého dňa používania známok. V predaji bola tiež posledná známka spoločného štátu v hodnote dve koruny a korešpodenčný lístok, tiež v hodnote dve koruny, s obrazom tatranského štítu Kriváň s názvom štátu Česko-Slovensko (tzv. pomlčková). Jeho predajná cena bola dve koruny tridsať halierov za kus.
O známky a ich pečiatkovanie bol veľký záujem, pretože občania si chcú trvale pripomenúť slávnostné chvíle vzniku nášho samostatného štátu - Slovenskej republiky aj takouto pamiatkou.

Matica slovenská, starostlivá matka slovenského národa sa s dôverou v týchto ťažkých časoch našej mladej štátnosti obracia na každého roduverného Slováka doma i za hranicami so žiadosťou o príspevok na Zlatý poklad Slovenskej republi-

ky. Každý má príležitosť dokázať úprimný vzťah a lásku k vlasti obetou, ktorú mu diktuje srdce. Kto skoro dáva, dvakrát dáva.

Týmito slovami Matica slovenská vyzýva Slovákov na podporu a finančné dary. Aj v roku 1939 sa konala podporná akcia pri vzniku Slovenského štátu. Národ vďačne dával. Za sto korún a viac, dostal darca obrúčku z nehrdzavejúcej ocele vo vnútri s nápisom : Slovenský štát ďakuje. Mnohí si dodnes opatrujú tieto dôkazy lásky k vlasti.

Vláda Slovenského štátu v roku 1939 najlepšie poznala ekonomické problémy suverénneho Slovenska, a preto sa všetci členovia vlády zriekli mesačného platu v prospech zlatého pokladu.

Na oslavy vyhlásenia Slovenskej republiky prispel na jedného občana čiastkou päť korún aj štát. RNDr. Ľubomír Zamiška, predseda okresnej organizačnej komisie informoval, na čo boli peniaze použité.

Pre náš okres bolo vládou pridelených 647 600,- korún. Bola vytvorená komisia na zorganizovanie osláv, ktorá pozostávala zo zástupcov HZDS, SNS, KSU a Matice slovenskej.

O finančných prostriedkoch od vlády, určených na tieto oslavy, sa komisia dozvedela z masmédií, kde prevládalo dosť dezinformácií od novinárov, ktorí neboli príliš naklonení vzniku Slovenského štátu a situáciu mierne skomplikovali. Prostriedky, ktoré poskytla vláda, nesmeli byť zúčtované za alkohol. Boli to prísne účelovo viazané prostriedky ! Podozrenie, že sa niekto obohatil, nepripadalo do úvahy. Boli totiž predkladané len objednávky a za spolupráce zástupcu daňového úradu Ing. Cagáňa sa rozhodovalo o ich účelnosti. Obciam bolo pridelených 50 percent prostriedkov. Za druhú polovicu bol zabezpečený ohňostroj, propagácia a poštovné. Pracovníci PNS v Prievidzi zrealizovali roznesenie pozvánok zdarma. Organizačná komisia pracovala bez nároku na odmenu.

Pre deti a dôchodcov v sociálnych zariadeniach bolo na

objednávku zakúpené ovocie a zákusky v hodnote 20 tis. korún. Súčasťou osláv boli aj športové podujatia, ktoré boli tiež finančne náročné.

Prvé pracovné dni v roku 1993 sa na Obvodnom úrade práce v Prievidzi a jeho štyroch vysunutých pracoviskách neniesli len v znamení novoročných vinšov. Na oslavy bol čas len úchytkom, veď na chodbách čakali občania. Tí, čo prišli o zamestnanie, alebo sa ho dobrovoľne vzdali. Denne sa vystriedala u pracovníčiek prvého kontaktu aj stovka ľudí. V dôsledku organizančých zmien prichádali do evidencie úradu práce pracovníci z Agrostav-u, STS, Doprastav-u, Ústavu ovocných a okrasných drevín, zo súkromných kaderníctiev, ale i ZDROJ-a. Boli tam však aj takí občania, ktorí odchádzali zo zamestnania dohodou o rozviazaní pracovného pomeru a to hlavne baníci.

Dňa 5. januára 1993 informovali noviny občanov horného Ponitria PRIEBOJ o zabezpečení reštaurovania Trojičného stĺpu a sochy Svätého Floriána v Prievidzi. Na túto úlohu sa podujalo detašované pracovisko Slovenského ústavu pamiatkovej starostlivosti v Bojniciach, ktoré vzniklo 1. apríla 1992. Ihneď boli vypracované odborné podklady pre reštaurovanie, pretože reštaurátorské zámery Trojičného stĺpu z rokov 1965, 1970 a 1984 boli vzhľadom na svoj rozsah a súčasný havarijný stav pamiatky neaktuálne. Podklady pre obnovu sochy Sv. Floriána neexistovali. Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti nadviazal kontakt s Katedrou reštaurovania Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave a po dohode s vlastníkom, ktorým je v prípade Trojičného stĺpu Rímsko-katolícky farský úrad v Prievidzi, požiadal mesto Prievidza o finančné zabezpečenie celej akcie, pretože vlastník potrebné finančné prostriedky nemal.Mesto Prievidza sa ochotne ujalo investorskej úlohy na obidve pamiatky. Plastická výzdoba Trojičného stĺpu a socha Sv. Floriána boli v dňoch 28. - 30. septembra 1992 demontované za organizačnej

pomoci Obvodného úradu v Prievidzi a technickej spolupráce TEZAS-u Prievidza, a potom boli odvezené do ateliérov VŠVU v Bratislave.S úplným dokončením sa počíta v roku 1994.

Dňa 12. januára 1993 pricestoval do Prievidze pán Roman Kováč spolu so štátnym tajomníkom Ministerstva kultúry SR, pánom Ivanom Mjartanom. Rokovanie bolo zamerané pracovne, orietované prevažne na problémy nášho regiónu. Na tento deň bolo zvolané mimoriadne zasadnutie okresného predstavenstva HZDS. Pán Roman Kováč - lekár, podpredseda Vlády SR je jeden z najhorúcejších kandidátov na post prezidenta Slovenskej republiky.

Dvanásť adeptiek sa uchádzalo o titul MISS HORNÁ NITRA 1993. Členovia odbornej poroty pod vedením Jozefa Oklamčáka, prezidenta MISS Slovensko 1993 rozhodli, že druhou vicemiss sa stala slečna Blanka Debnárová z Prievidze, prvou vicemiss a druhé miesto obsadila slečna Stanislava Hasáková z Prievidze a najkrajšou dievčinou regiónu hornej Nitry sa stala slečna Katarína Konczová z Martina. Všetky tri víťazky sa zúčastnia neverejného kola MISS Slovensko 1993.

Koncom uplynulého roka mesto dobudovalo mestskú políciu personálne i technickým vybavením. A tak sa už s hliadkami stretávame v každú dennú i nočnú hodinu. Členovia mestskej polície od 1. - 20. januára 1993 zasahovali 53-krát pri ochrane našich občanov. Či to už bolo na telefonické núdzové volanie 159 alebo iným spôsobom. Napríklad 1. januára sa stala automobilová nehoda, pri ktorej MsP zabezpečili rýchlu zdravotnícku pomoc, odťahovú službu a dopravu. V ten istý deň zabránili krádeži M. J., ktorý sa pokúšal odcudziť slovenskú zástavu. Dňa 3. januára prekazili krádež motorového vozidla typu LADA. Dňa 11. januára po polnoci na Ul. J. M. Hurbana a L. N. Tolstého

rozohnali partiu výtržníkov, ktorí vytrhávali stromčeky. Uvádzam len niekoľko zásahov hliadok MsP, pre ilustráciu ich práce. MsP vyzvala občanov k spolupráci, aby sa trestným činom podľa možnosti zabránilo a v prípade núdze, aby volali MsP číslo 159.

Dňa 13. januára 1993 bola na Mestskom úrade v Prievidzi tlačová beseda s primátorom mesta Ing. Milošom Součkom o jeho návšteve v Nikarague, na ktorej sa zúčastnil spoločne s Ing. Martinom Hubom v rámci projektu N.E.W.S.. Okrem zástupcov Združenia miest a obcí Slovenska túto cestu absolvovali aj reprezentanti Trnavy a Gelnice. V Nikarague bola prítomná aj delegácia z holandského mesta Nijmegen. Dňa 12. decembra 1992 bola v Masayi podpísaná prvá zmluva o trojstrannej spolupráci. Zmluvu podpísali primátori miest Masaya, Nijmegen a Prievidza. Primátor nikaragujského mesta predložil projekty realizované v súčasnosti (Masaya má kontakty s ôsmimi mestami celého sveta) a v nadväznosti na to, ukázal návrhy troch projektov, ktoré by mohli byť financované z N.E.W.S..Jeden z nich bol o spracovaní bioplynov z farmy pre ošípané. Ďalší bol o vzniku komunálnej banky na podporu drobného podnikania v predmetnom meste a tretí sa týkal výstavby sociálneho centra pre deti školského veku.
Ďalej pán primátor Ing. Souček povedal : " My máme pripravené tiež svoje vlastné návrhy, ktoré môžme ponúknuť podľa toho, čo sme tam videli. Konečné slovo bude mať holandská strana, ktorá to všetko financuje. Počíta sa s našimi odborníkmi v akejkoľvek oblasti. Po analýze týchto projektov sa spojíme s našimi partnermi a urobíme výber. Súčasne dohodneme ďalší postup. Mojou snahou je, aby Prievidza dala svetu najavo, že tu je, že nielen pripravuje podmienky pre zahraničných investorov, ale že vstupuje aj do medzinárodnej kooperácie ako plnoprávny člen, napríklad aj pomocou pre chudobné krajiny. Táto pomoc v rámci našich

možností a za finančného zabezpečenia holandskou stranou bude pre nás tou najlepšou reklamou."

Dňa 25. januára 1993 približne dvanásťtisíc obuvníkov štátneho podniku ZDA Partizánske, závod Prievidza nastúpilo na nútené dvojtýždňové pracovné voľno pre mimoriadne ťaživú finančnú a ekonomickú situáciu. Prerušenie výroby sa netýka tých prevádzok, ktoré vyrábajú pre zahraničného odberateľa a sú materiálovo a finančne zabezpečené. Podľa slov riaditeľa podniku Atilu Maroša 80 veriteľov dlhuje ZDA 1,8 mld. korún. Z toho polovica pohľadávok je zo strany Spoločenstva nezávislých štátov a pochádza ešte z roku 1991. Desaťdňový výpadok, znamená, že nevyrobia 500-tisíc párov obuvi v celkovej hodnote 95 mil. korún.

Dňa 28. januára 1383 udelila kráľovná Mária výsady slobodného kráľovského mesta nášmu mestu Prievidza. Pripomíname si teda 610. výročie mestských práv. Výhodné hospodárske podmienky, rozvoj remeselnej výroby a rastúci obchod vytvorili podmienky, aby sa z trhovej osady Prievidza stalo mesto.

Dňa 29. januára 1993 sa uskutočnilo prvé zasadnutie Mestskej rady v zasadačke Mestského úradu v Prievidzi. Rokovanie otvoril a viedol RNDr. Eugen Svitok, zástupca primátora mesta. Predmetom prvého bodu rokovania bol bývalý Územný plán mesta, zrušený uznesením mestského zastupiteľstva č. 27/1992 zo dňa 23. apríla 1992 s návrhom o dodatku, kde sa pod zrušením Územného plánu hospodársko -sídelnej aglomerácie Prievidza - Bojnice rozumie celý Územný plán, zahrňujúci aj dielčie územné plány mesta. V ďalšom bode rokovania odporučila mestská rada mestskému zastupiteľstvu obsadiť funkciu vedúceho referátu územného plánovania a dopravy bez konkurzu, pretože sa neprihlásili žiadni odborníci, ale

vedúci uvedeného referátu je pritom potrebný.
Uznesením MsR číslo 3/1993 mestská rada vzala na vedomie oznámenie Okresného úradu v Prievidzi o naliehavosti umiestnenia občanov v civilnej službe podľa novelizovaného zákona č. 18/1992 Zb. a uložila riaditeľovi TEZAS-u zvážiť možnosti umiestnenia žiadateľov o civilnú službu v menovanej organizácii.
MsR vzala na vedomie ďakovný list Rímsko-katolíckemu dekanskému úradu v Prievidzi za poskytnutú finančnú výpomoc na dobudovanie kostola vo Veľkej Lehôtke vo výške 350 tis. korún. Zároveň odporučila primátorovi mesta vyvolať rokovanie dotknutých strán mesta, farskej rady a firmy Torro, s. r.o. k ďalšiemu využitiu Domu osvety s písomným upozornením farskej rady, že Dom osvety sa musí využívať len na kultúrne účely.

Naše mesto udržiava priateľské vzťahy okrem mesta Ibbenbüren aj s mestami Šumperk a Most. Starostovia uvedených miest sa obrátili listom na mesto Prievidza so želaním, aby sa aj v zmenených podmienkach priateľské vzťahy rozvíjali naďalej. Členovia MsR odporučili primátorovi mesta rozvíjať ďalej priateľské vzťahy a kontakty so všetkými družobnými mestami.

Pod číslom 8/1993 uznesenia MsR vzala na vedomie ponuku š. p. Banské stavby Prievidza na bezodplatný prevod 79 podnikových bytov na Gorazdovom nábreží a Bojnickej ceste a odporučila MsZ súhlasiť s bezodplatným prevodom uvedených bytov do majetku mesta.

Ďalšie rokovanie mestskej rady sa dotýkalo žiadostí podnikateľských subjektov o odpustenie lokalizačných a miestnych poplatkov za uplynulý rok a odvodu za alkohol a tabakové výrobky.
V prevažnej miere ich MsR neodporučila z dôvodu, že sú to finančné zdroje tvoriace príjmy mesta.

Zaujímavým bodom rokovania bol list Ministerstva

dopravy, spojov a verejných prác SR, ktorým súhlasí so zmenou štatútu Letiska v Prievidzi na verejné medzinárodné letisko. MsR odporúča MsZ zahrnúť čiastku 100 tis. korún na vypracovanie štúdie na vybudovanie medzinárodného letiska do rozpočtu mesta.

Na novoty, ktoré nám prináša iné obdobie si musíme iba postupne zvykať. Obyvatelia Prievidze sa sťažujú a pýtajú sa, ako je možné, že sa uprostred centra športu a oddychu stavia nová čerpacia stanica pohonných hmôt. Na tieto otázky sa podujal odpovedať prednosta Obvodného úradu životného prostredia v Prievidzi Ing. Ľudovít Schrom.

Doklady o vlastníctve, ktoré sú k dispozícií dokazujú, že plocha, kde sa stavia čerpacia stanica pohonných hmôt (ČSPH), je majetkom mesta Prievidza. Nie je pravda to, že vlastníkom je mesto Bojnice, ba nemajú tu podiel pôdy ani súkromní vlastníci. Mesto Prievidza má podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení právo rozhodovať o územnom rozvoji mesta. Schválená plocha vedľa športovej haly bola doteraz nevyužitá. Rozvoj športového arálu smeruje na Nové mesto a projekty stavby dokumentujú, že sa o ekologické zaťaženie netreba obávať, pretože vybavenosť ČSPH je na vysokej technickej úrovni. Celý projekt nezahŕňa len ČSPH, ale aj občerstvenie a umývaciu linku. To sú služby , ktoré v meste chýbajú. Podmienkou schválenia projektu bolo, aby ČSPH slúžila len pre osobné motovové vozidlá.

Ľudia u nás sa nad tým pozastavujú, ale vo svete je bežné, ak ČSPH stojí uprostred mesta. To, že v našom meste je to už štvrtá ČSPH je otázkou vytvárania konkurečného prostredia. Kto poskytne kvalitnejšie služby, ten bude na tom finančne lepšie.

Výhoda tejto ČSPH je aj v tom, že veľká časť motoristov nebude nútená jazdiť cez celé mesto k jednotlivým čerpacím staniciam, ležiacim na okraji mesta a splodinami

výfukových plynov zaťažovať životné prostredie. Všetko bude kvalitne, precízne urobené, takmer na 100 percent funkčné. Či to bude naozaj tak, ako to sľubuje firma SHELL, ukáže čas ...

Dňa 11. februára 1993 prednosta Okresného úradu Prievidzi pán Arpád Tarnóczy zvolal primátorov a starostov, vytipovaných zástupcov úradov, polície vojska, požiarnej ochrany, škôl a ďalších. Predmetom rokovania bola vzájomná koordinácia práce a informovanoť. Pán Tarnóczy predstavil prítomným RNDr. Ľubomíra Zamišku, prednostu Obvodného úradu v Prievidzi, Ing. Juraja Moravčíka, riaditeľa Okresného úradu práce v Prievidzi a Ferdinanda Stančeka, riaditeľa Regionálneho kultúrneho strediska v Prievidzi. Pán Stanček vystúpil s výzvou, ku primátorom a starostom, pomôcť kultúrnym zariadeniam preklenúť finančné problémy súčasného obdobia, zainteresovať do kultúrnej práce mládež a s návrhom, vytvoriť fond kultúry v obciach. Riaditeľ policajného zboru major JUDr. Ladislav Božík informoval o stúpajúcej kriminalite v okrese, ktorá zaznamenala 62-percentný nárast v porovnaní s rokom 1991 a 170 trestných činov od 1. 1. do 10. 2. 1993. Štefan Gordík, náčelník Okresnej vojenskej správy v Prievidzi informoval o organizačnej štruktúre armády a s apeláciou na starostov, aby dodržiavali branný zákon. S ďalšími informáciami vystupili zástupcovia ochrany Rady obrany, primátor mesta Prievidza Ing. Miloš Souček. Zástupca požiarnej ochrany, kritizoval nepripravenosť obecných úradov pri živelných pohromách a požiaroch. Ing. Juraj Moravčík informoval o finančnej situácii okresného úradu práce. Spoločné zasadnutie prinieslo zúčastneným mnoho nových informácií a tak prepotrebného rozhľadu.

Dňa 11. februára 1993 bola Ministerstvom vnútra Sloven-

skej republiky zaregistrovaná nová politická strana - Strana podnikateľov. Od zakladajúceho stretnutia dňa 24. januára uplynulo len 24 dní. Iniciatíva vyšla od skupiny podnikateľov nášho okresu a z toho dôvodu, aj sídlo sekretariátu tejto strany bude v Prievidzi, na Ulici Matice slovenskej.

Dňa 16. februára 1993 mestská rada pokračovala v príprave materiálov na rokovanie mestského zastupiteľstva. Medzi závažné body rokovania možno zaradiť názvy nových ulíc v meste, domový poriadok, návrhy všeobecne záväzných nariadení mesta, stav v odvoze a likvidácii tuhého komunálneho odpadu, stratégiu územného plánu mesta a správu o činnosti mestskej polície. Pod bodom rôzne boli sústredené žiadosti občanov, podnikov a podnikateľských subjektov o odpredaj pozemkov, odpustenie alebo zníženie poplatkov, daní a pod. Súčasne aj list Akademického senátu Vysokej školy dopravy a spojov - Fakulty riadenia v Žiline o finančnú výpomoc od mesta Prievidza.
Mestská rada zaujala k jednotlivým žiadostiam rôzne stanoviská, konečné rozhodnutie však vysloví mestské zastupiteľstvo.

Od 20. januára 1993 do 20. februára 1993 členovia MsP zasahovali 47-krát pri rôznych incidentoch, na priame volanie občanov alebo príkazom operačného policajta. Dňa 20. januára zasahovala hliadka MsP na Ulici M. Gorkého, kde občan v podnapitom stave surovo napadol susedu a vyhrážal sa jej zabitím. Aj napadnutá suseda bola pod vplyvom alkoholu. Dňa 23. januára o 10,15 hodine neznámy páchateľ odcudzil noviny z PNS na Ulici M. R. Štefánika. Vzápätí ho zadržala hliadka pred veľkopredajňou ABC market, kde odcudzené noviny predával. Dňa 28. januára o 03,30 hodine prichytila hliadka osem osôb vo vozidle LADA 1500. Vodič jazdil pod vplyvom alkoho-

lu. Od 9.- 11. februára zasahovali hliadky MsP do bitiek našich rómskych spoluobčanov. Uvedené prípady sú dokladom, že kým sa občania nenaučia rešpektovať zákony, polícia je prepotrebná.

Dňa 25. februára 1993 sa uskutočnilo rokovanie Mestského zastupiteľstva v Prievidzi, kde bol nastolený najdôležitejší bod programu - rozpočet mesta na rok 1993. Zasadnutie otvoril primátor mesta Ing. Miloš Souček za prítomnosti 29 poslancov, pracovníkov mestského úradu, zástupcov podnikov, patriacich mestu i občanov. Spravodajcom mestskej rady bol Ing. František Krško.
Bodom rokovania bol Doplnok č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Prievidza č. 11/1992 o určení výšky sadzieb dane z nehnuteľností pre rok 1993.

MsZ sa mimo programu zaoberalo požiadavkou miestneho odboru Matice slovenskej o záruku mesta na úver vo výške 2,5 mil. korún na lotériu lósov Matice slovenskej. Keďže banka požaduje záruku nehnuteľnosťami, členovia MsZ sa rozhodli, že majetok mesta nedajú do akcie, v ktorej nie je 100-percentná záruka istoty a požiadavku miestneho odboru MS zamietli.

Rozpočet mesta na rok 1993 je schodkový, pričom príjmy sú rozpočtované vo výške 104 252 tis. korún a výdavky vo výške 112 147 tis. korún, teda schodok predstavuje 7 895 tis. korún.
Hlavný dôraz v rozpočte sa kládol na rozvojové programy mesta, kde sa v položke výstavba miest a obcí plánuje 36 866 tis. korún.
Objem 30 900 tis. korún tvoria príspevky mesta mestským organizáciám na vykrytie schodku hospodárenia. Medzi ďalšie významné zložky patria výdavky na výstavbu a opravy

mestských komunikácií, ktoré sú rozpočtované v celkovej výške 11 539 tis. korún. V rozpočte sa nezabudlo ani na príspevky záujmovým združeniam, nadáciám, školstvu, kultúre, cirkvám, televýchove a športovým klubom, ktoré sú rozpočtované vo výške 6 822 tis. korún. Za rok 1992 mesto eviduje spolu s pohľadávkami mestských organizácií dlh vo výške 20 426 tis. korún.
Do rozpočtu mesta je zahrnutý príspevok mesta Fakulte riadenia VŠDS v Prievidzi vo výške 2 237 tis. korún na pokrytie výdavkov počas letného semestra. MsZ pre definitívne vyriešenie bilancovania uvedenej školy splnomocnilo primátora, spracovať list ministrovi školstva s otázkou financovania detašovaného pracoviska FR VŠDS v Prievidzi. Po zvážení všetkých alternatív poslanci MsZ rozpočet mesta na rok 1993 schválili.

Dňa 26. februára 1993 v aule VŠDS sa uskutočnil kultúrno-spoločenský večer ZLATÝ POKLAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Slávnostné otvorenie zbierky na Národný poklad Slovenskej republiky, ktorý usporiadali : Matica slovenská, SNS, HZDS, Spoločnosť Andreja Hlinku, Slovenský orol, Živena, VÚB a mesto Prievidza. V programe vystúpili malé prievidzské hudobné a spevácke telesá a zástupcovia usporiadateľských organizácií. Pracovníčky VÚB preberali finančné a iné dary v priestoroch VŠDS. Každý darca dostal pamätnú medailu " Slovenská republika ďakuje ".

V mesiaci február 1993 začalo v Prievidzi činnosť podnikateľské inovačné stredisko - BIC, spoločnosť s r. o. Prievidza, ktoré bude pomáhať malým a stredným podnikateľom poradenstvom pri vzniku a rozbehu živnosti alebo obchodnej spoločnosti. Zakladajúcimi spoločníkmi novej obchodnej spoločnosti sú mesto Prievidza a Hornonitrianske bane, š. p. Prievidza.

Dňa 27. februára 1993 v podvečerných hodinách sa rómovia mesta v počte 50-60 sústredili pred budovou Okresného oddelenia policajného zboru v Prievidzi, kde žiadali policajnú ochranu, ktorá im nebola poskytnutá z dôvodu, že zhromaždenie nebolo povolené mestským úradom. Potom sa presunuli na Námestie slobody a pokračovali mestom až k hotelu Magura. Zhromaždenie bolo ukončené bez rušivých javov.Dôvodom konania zhromaždenia bolo, že sa rómovia cítia ohrození, že ich v meste prepadávajú skinhedi. Tieto tvrdenia boli preverené a OO PZ v Prievidzi vykonalo príslušné opatrenia.

Dňa 9. marca 1993 sa v Prievidzi uskutočnilo stretnutie podnikateľov nášho okresu, ktoré iniciovala SNAZIR - Slovenská národná agentúra pre zahraničné investície a rozvoj z Bratislavy. Cieľom stretnutia so zástupcami Europartenariatu a fondu PHARE bolo oboznámiť malých a stredných podnikateľov okresu Prievidza s podnikateľským podujatím Europartenariatu, ako aj s možnosťami finančnej pomoci prostedníctvom fondu PHARE. Podnikatelia si vypočuli i praktické rady o tom, ako majú prezentovať svoje ponuky zahraničným partnerom. Súčasná situácia si naliehavo vyžaduje pomoc vo väčšej miere od skúsenejších odborníkov, aby podnikatelia vedeli realizovať dobré nápady vo vyhovujúcich podmienkach vo svojej podnikateľskej činnosti.

Dňa 11. marca 1993 sa konalo rokovanie Regionálneho združenia miest a obcí. Jeho predseda Ing. Miloš Souček, primátor mesta Prievidza, informoval o tom, čo bolo predmetom rokovania. Program bol bohatý, hovorilo sa o problematike s úradmi práce, o založení vodárskej spoločnosti, o založení Komunálnej banky, o ponuke firmy EDELHOF na komplexné riešenie komunálneho odpadu. Odznela správa o činnosti regionálnej rady a príprava na snem Zväzu

miest a obcí Slovenska so zmenou štruktúry ZMOS.

V dňoch 17. - 18. marca 1993 sa konali kontraktačné dni slovenských mliekárov v Košiciach, kde boli hodnotené všetky mliečne výrobky ako syry, mlieka, a až 70 druhov jogurtov. Z neochutených jogurtov získal Čestné uznanie za prvé miesto v súťaži o " Výrobok roka " biely jogurt vyrábaný v Prievidzskej mliekárni, a. s..

Od 20. februára do 20. marca 1993 členovia MsP " záslu-hou " nedisciplinovaných občanov zasahovali 40-krát. Dňa 21. februára v nočných hodinách zadržala hliadka MsP dvoch zlodejov, ktorí niesli dvoje ukradnuté vchodové dvere. Keď zbadali členov MsP dali sa na útek. Jedného z nich hliadka zadržala. Dňa 5. marca v nočných hodinách zadržala hliadka dvoch mladistvých, ktorí jazdili na babete v protismere bez vodičského oprávnenia. Hliadka oboch zadržala. Dňa 10. marca zasahovala hliadka v súkromnom byte, kde opitá manželka roz-bíjala zariadenie bytu. Na základe požiadavky manžela, odvi-edli jeho manželku do záchytky. Dňa 12. marca o 21,00 hodine spozorovala hliadka pád opitej ženy s dieťatom. Keďže išlo o závažné zranenie dieťaťa, napriek protestom matky, odviez-li členovia MsP dieťa na pohotovostnú službu. Stav dieťaťa si vyžiadal hospitalizáciu.

Ku dňu 23. marca 1993 bol celkový počet nezamestnaných v okrese Prievidza 6 895, z čoho ženy tvoria počet 3 697. Voľných pracovných miest bolo 264, z toho pre ženy 185 miest. Z uvedeného vyplýva, že na jedno pracovné miesto pripadá 26 nezamestnaných. Nezamestnaní z radov rómskeho obyvateľstva tvoria stabilný počet 147.

Stav nezamestnaných do decembra v roku 1992 stúpal a od januára 1993 začína mierne klesať.

Voľné pracovné miesta pre občanov zo štatistiky.

1. bez vzdelania	0 miest
2. so základným vzdelaním	0 miest
3. vyučení bez maturity	226 miest
4. stredoškolsky vzdelaní bez maturity	0 miest
5. úplne stredoškolsky vzdelaní s maturitou	6 miest
6. s gymnáziom	0 miest
7. so stredoškolským vzdelaním s maturitou	13 miest
8. s vyšším vzdelaním + nadstavba	0 miest
9. s vysokoškolským vzdelaním	19 miest

Dňa 23. marca 1993 sa uskutočnilo v Prievidzi pracovné stretnutie predsedov okresných predstavenstiev HZDS z celého Slovenska s predsedom HZDS Vladimírom Mečiarom a členmi vlády. Náplňou programu bola podrobná analýza oblasti hospodárstva, podnikateľskej sféry, sociálnej, kriminality z jednotlivých okresov, ako aj návrhy východísk zo súčasnej situácie. Podrobne bol rozdiskutovaný program hnutia za ostatný rok a návrhy na zmenu programu v podmienkach novej štátnosti,čo vyjadrovalo aj heslo "K PROSPERITE SLOVENSKA". Prerokovával sa aj návrh zmien Stanov hnutia. Okrem celoštátnych boli prekonzultované aj regionálne problémy so zodpovednými ministrami priamo na mieste. Počas poludňajšej prestávky sa uskutočnilo krátke neformálne stretnutie premiéra Vladimíra Mečiara so zástupcami podnikateľskej sféry.

Dňa 25. marca 1993 o 23, 30 hodine pri výkone služby a plnení služobných povinností došlo v budove Okresného oddelenia policajného zboru v Prievidzi k náhodnému výstrelu zo služobnej zbrane príslušníka polície OO PZ, s ktorou manipuloval, pričom bol strelou zasiahnutý člen mestskej polície Peter Buček. Menovaný na následky zranenia dňa 26. marca 1993 o 01,00 hodine zomrel v nemocnici v Bojniciach.

Okolnosti prípadu boli vyšetrené Okresným úradom vyšetrovania v Prievdzi.

Dňa 31. marca 1993 sa uskutočnila v Kultúrnom a spoločenskom stredisku v Prievidzi Okresná prehliadka detských zborov, ktorá vo veľkej miere prispieva k obohateniu kultúrneho života mládeže nášho mesta. Hlavným usporiadateľom bolo Regionálne kultúrne stredisko v Prievidzi v spolupráci so Školskou správou v Prievidzi.
Cieľom prehliadky bola aktivizácia školských a mimoškolských detských speváckych zborov a propagácia detského zborového spevu. Prehliadky sa mohli zúčastniť všetky detské spevácke zbory z regiónu hornej Nitry.

Od 1. apríla 1993 sa zvýšila cena cestovného lístka MHD na 4,- koruny. Prečo bolo nutné prijať také nepopulárne riešenie!
V roku 1991 bola dotácia od štátu 13 679 tis. korún a dosiahnutá bola tržba vo výške 14 392 tis. korún. Dotácia však postupom času klesla. V roku 1992 bolo zvýšené cestovné na 2,- až 3,- koruny. V tomto roku je dotácia 5 400 tis. korún. Predpokladaná tržba by mala byť 22 600 tis. korún. Tak vzniká deficit 6 130 tis. korún. Preto bolo nutné zvýšiť cestovné na 4,- koruny, aby sa pokryli aspoň základné ekonomické požiadavky.

Dňa 1. apríla 1993 sa konalo rokovanie mestského zastupiteľstva, ktoré otvoril primátor mesta Ing. Miloš Souček. Poslanci si minútou ticha uctili pamiatku zosnulého člena MsP Petra Bučka.
Potom prikročili ku kontrole plnenia uznesení MsZ. V treťom bode programu bol návrh na zmenu názvov ulíc, ktorý poslanci schválili a uložili hlavnému architektovi mesta zabezpečiť spracovanie projektu na riešenie informačného systému mesta

do 10. mája 1993 a prednostovi mestského úradu zabezpečiť realizáciu schváleného návrhu v rámci evidencie obyvateľstva do 31. decembra 1993.

Domový poriadok mesta Prievidza poslanci schválili s doplnkom v článku č. 3 - občan je povinný riadne a včas platiť nájomné a uložilo riaditeľovi Správy mestských budov v Prievidzi zverejniť Domový poriadok mesta Prievidza do 30. júna 1993.

Ďalšie návrhy Všeobecne záväzného nariadenia mesta č. 13/1993 na úseku požiarnej ochrany a Všeobecne záväzného nariadenia č. 14/1993 o podmienkach v zásobovaní mesta poslanci bez pripomienok schválili. So správou o činnosti hlavného kontrolóra mesta za rok 1992 a s Návrhom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na rok 1993 boli poslanci MsZ oboznámení v predstihu, s ostatnými materiálmi zasadnutia, preto boli obe bez diskusie schválené.

Pri správe o činnosti mestskej polície nastala krátka rozprava, pretože kriminalita v našom meste má stále stúpajúcu tendenciu.

Hlavný kontrolór mesta Ing. Marián Kobárik podal Správu o hospodárení mesta Prievidza za rok 1992 a rozbory hospodárenia organizácií mestského úradu. Poslanci sa v diskusii podrobne zaoberali problematikou zelene a jej ničením v meste vandalmi. Na jej novú úpravu musí mesto vydávať ročne značné finančné prostriedky. V súčasnosti je v našom meste 168 ha zelene a na jej údržbu príspevok mesta za minulý rok činil 6 700 tis. korún. Na tento rok je v rozpočte určených 5 450 tis. korún.

Žiadosť Slovenskej sporiteľne v Prievidzi o odpredaj pozemku pod stavbou bývalého Obchodu s nábytkom na Ulici P. O. Hviezdoslava poslanci schválili s cenou 2 000,- korún za jeden meter štvorcový.

Ďalším rozhodnutím členov MsZ sa začlenila lokalita Vlčie Kúty do nižšieho stupňa pre účely dane z nehnuteľnosti tak, ako je Hradec, Malá Lehôtka a Veľká Lehôtka. Žiadosť Škol-

skej správy Prievidza o zrušenie Materskej školy na Ulici J. Palárika umiestnenej v šestnástich bytových jednotkách poslanci schválili s tým, že sa byty vrátia do pôvodného stavu.

Medzi významné rozhodnutia poslancov MsZ bezpochyby patrí súhlas na pôžičku vo výške 1 mil. korún na telekomunikáciu sídlisk Staré Necpaly a Zapotôčky, čím sa odstráni problém a nespokojnosť občanov tejto lokality.

V diskusii vystúpil MUDr. Anton Chrenko, riaditeľ Nemocnice s poliklinikou Bojnice, s informáciou o situácii v zdravotníctve. Na základe nedostatku finančných prostriedkov pristúpili k racionalizačným opatreniam, ako znížiť stav pracovníkov, prepustiť dôchodcov, presvedčiť pracovníkov o predčasnom odchode do dôchodku, zastaviť činnosť jaslí na Ulici T. Vansovej, kde prevádzkové náklady platí mesto, znížiť počty obvodných lekárov, zrušiť funkcie druhých sestier na ambulanciách vrátene gynekologickej, prehodnotiť činnosť lekárov podľa počtu poistencov so stanovením limitu 1 000 - 1 200 poistencov na jedného lekára. V prípade, že lekár bude mať menej poistencov zníži sa mu plat. Ušetriť minimálne 12 mil. korún, pretože by lekári a zdravotnícky personál v novembri a decembri nedostali mzdu.

S podobnou alarmujúcou situáciou v poľnohospodárstve oboznámil prítomných aj Ing. Milan Čertík.

Ďalšími diskutujúcimi boli RNDr. Zamiška, V. Brezovský, Ing. Krško, Ing. Karpiš a O. Sokol. Ich vystúpenia sa dotýkali súčasnej problematiky s návrhmi na riešenie v našom meste.

V mesiaci apríl Priemstav, š. p. Prievidza dostal oznámenie z Národného obchodného inštitútu INAME so sídlo v Mexiku o udelení MEDZINÁRODNEJ DIAMANTOVEJ HVIEZDY ZA KVALITU. Týmto vysokým medzinárodným vyznamenaním sa dostalo ešte stále najväčšej stavebnej organizácii na hornej Nitre uznanie za rýchle a kvalitné postavenie 144 bytov pre rakús-

ku firmu HOFFMAN-MAKULAN v Krivom Rogu, pre ukrajinského odberateľa 80 bytov v meste Širokoje a pre nemeckého investora Obchodného zariadenia a rekonštrukciu hlinikárskeho závodu v Neukirchene, Schwarzenbachu a v Machingu v Spolkovej republike Nemecko.
Pracovníci Priemstavu, š. p. Prievidza vedia, že iba vysoká kvalita, krátky čas výstaby a primeraná cena je zárukou úspešnosti podniku.

Dňa 3. apríla 1993 sa v Bratislave uskutočnili Majstrovstvá Slovenskej republiky Show dance, na ktorých sa zúčastnili i členovia Tanečného klubu Viery Nedeliakovej z Prievidze, s choreografiou Genesis, ktorej autorom bol profesionálny tanečník a choreograf, náš rodák, Jozef Mikuláš Pálffy. V tvrdej konkurencii renomovaných klubov obsadil prievidzský klub tretie miesto a postúpil na Majstrovstvá Európy Show dance v Slovinskej Ljubljane.

Dňa 15. apríla 1993 sa konalo zasadanie MsR v zasadačke MsÚ v Prievidzi. V programe rokovania boli žiadosti od občanov, podnikateľov i podnikov. Dotýkali sa odpustenia alebo zníženia poplatkov a nedoplatkov, poskytnutia pôžičiek a pod.
MsR vzala na vedomie obsah listu Okresného stavebného bytového družstva Prievidza, ktorým upresňuje a zdôvodňuje dlhy voči mestu respektíve Správe mestských budov v Prievidzi. V prevažnej miere ide o neplatičov, ktorí spôsobujú, že OSBD je v zlej finančnej situácii.
Zástupca primátora RNDr. Svitok oboznámil členov MsR s výsledkom stretnutí poslancov MsZ, zástupcov politických strán a vedenia mesta so zástupcami rómov a skínov a s následným stretnutím pána primátora so zástupcami Policajného zboru SR Prievidzi. Dôvodom uvedených stretnutí bola situácia vzájomných vzťahov rómov a skínov. Stretnutia priniesli

pozitívny výsledok.

Dňa 23. apríla 1993 bol slávnostne odovzdaný do prevádzky prekrásny objekt hotela Hubert. Hotel Hubert vyzerá pekne nielen z vonkajšieho pohľadu, ale aj zvnútra. Interiér je vybavený s vyberaným vkusom. Sú v ňom aj ubytovacie kapacity - dva prepychové apartmány, dve dvojposteľové a osem jednoposteľových izieb s patričným vybavením. Rekonštrukciu budovy zrealizoval pán Vlnieška, podnikateľ.

V období od 20. marca do 20. apríla zasahovali členovia MsP 59-krát. Väčšina prípadov sa týkala výtržností, vzbudzovania verejného pohoršenia pod vplyvom alkoholu, nezhôd v rodinách, dopravných nehôd a krádeží. V uvedenom období členovia MsP v 14-tich prípadoch predviedli nespratníkov do záchytnej protialkoholickej stanice a v mnohých prípadoch zabezpečovali odťahovanie vozidiel, ktorých majitelia porušovali nariadenie mesta o parkovaní motorových vozidiel, vyplývajúce z miestnej úpravy.

Dňa 2. mája 1993 v nedeľu popoludní v Piaristickom kostole v Prievidzi sa konalo netradičné kultúrne podujatie. Mesto Prievidza, Kultúrne a spoločenské stredisko Prievidza, Jednota SD, Slovenský orol spoločne usporiadali chrámový koncert, ktorý svojim rodákom venovali Anna Kajabová-Peniašková, sólistka - sopranistka Opery SND, a organista prof. Ladislav Kiss. Obaja sú rodáci z nášho mesta, tu prežili svoje detstvo, svoju mladosť a tu sa rozhodli pre svoju umeleckú dráhu. Prítomných pozdravil v mene usporiadateľov Ing. František Krško. Občania nášho mesta sa zúčastnili tohto podujatia vo veľkom počte a veria, že to nebolo jediné podujatie, ale prvé z mnohých, ktoré budú nasledovať.

Dňa 10. mája 1993 mohli rodičia prihlásiť svojich

štvrtákov, prostredníctvom riaditeľstva základnej školy, na novú formu štúdia - osemročné, ale dvojjazyčné slovensko-nemecké gymnázium, ktoré od 1. septembra 1993 otvorilo Gymnázium V. B. Nedožerského v Prievidzi. Učebný plán v prvých štyroch ročníkoch sa odlišuje od učebného plánu základnej školy v podstate len rozšírením počtu hodín nemeckého jazyka. To umožní žiakovi kedykoľvek prestúpiť na základnú školu. Od kvinty sa žiaci budú učiť anglický jazyk a niektoré predmety v nemeckom jazyku. V tejto forme štúdia deti získavajú jazykové znalosti, ale vďaka konkurečnému prostrediu môžu svoj talent naplno rozvinúť.

V dňoch 21., 22. a 23. mája 1993 sa uskutočnil v Prievidzi II. ročník mestských dní. Sú to oslavy, ktoré nadväzujú na oslavy vzniku miest. Súčasťou bol bohatý jarmok a vystúpenia prievidzkých i pozvaných hudobných skupín a rôznych súborov. V Hornonitrianskom múzeu sa uskutočnila vernisáž výstavy MOJE MESTO. K úspechu mestských dní prispelo i krásne májové počasie, ktoré vytiahlo občanov mesta na Námestie slobody vychutnať atmosféru týchto dní.

Dňa 3. júna 1993 sa konalo rokovanie mestského zastupiteľstva za účasti 35 poslancov. Program rokovania a správu o plnení uznesení MsZ poslanci prijali bez pripomienok. Poslanci schválili Všeobecne záväzné nariadenie (VZN) mesta Prievidza o miestnych poplatkoch, keď sa presvedčili, že do nariadenia boli zakomponované pripomienky jednotlivých komisií. Ďalšie VZN mesta č. 15/1993 o pôsobnosti mesta vo veciach nájmu a podnájmu nebytových priestorov (ruší sa VZN č. 12/1992) a po vystúpení pána Ing. Hanku o stanovisku finančnej komisie, poslanci schválili podobne aj Doplnok č. 1 ku VZN č. 14/1993 o utváraní podmienok v zásobovaní mesta.
K trhovému poriadku, ako šiestemu bodu rokovania,

diskutovali viacerí poslanci. Išlo im hlavne o ochranu spotrebiteľa, teda o občanov mesta. Nie je povolené predávať tovar bez platných atestov, hlavne pri predaji vajec a zeleniny. Na tržniciach a trhoviskách budú oprávnení pracovníci i poslanci predajcov kontrolovať i sankcionovať. Všetky prijaté nariadenia mesta i Trhový poriadok budú zverejnené , aby sa občania mohli s ich obsahom oboznámiť. Informatívnu správu a plnení rozpočtu mesta za I. štvrťrok 1993 poslanci prijali bez pripomienok.

V bode Rôzne - ako prvú prerokovali poslanci ponuku Ipeľských tehelní Lučenec, závod Prievidza na bezodplatný prevod Tehelne Prievidza a pozemkov pod bytovým hospodárstvom do majetku mesta. Poslanci ponuku prijali. Ďalšiu ponuku objektov, patriacich ZDROJ-u Prievidza a jeho žiadosť o súhlas MsZ s predajom pozemku budúcemu majiteľovi pod predajňou potravín na Ulici M. Mišíka MsZ schválilo.

Pri prerokovávaní bodu - transformácia zdravotníctva - lekárne na Ulici P. O. Hviezdoslava sa MsZ zaväzuje v prípade bezodplatného prevodu objektu do majetku mesta, tento ponechať na účely lekárníckych služieb, lekáreň prenajať výlučne osobe s príslušným vzdelaním v oblasti farmácie a prostriedky v ekonomickej hodnote lekárne, asi 65 mil. korún v priebehu desať rokov poukazovať v prospech zdravotníctva v regióne Prievidza.

Závažným bodom rokovania bolo zariadenie Detských jaslí na Ulici T. Vansovej. Keďže jasle zostávajú ako jediné zariadenie tohto druhu na území mesta, poslanci prijali uznesenie, podľa ktorého náklady do výšky 900,- korún budú znášať rodičia a zvyšok do 1 350,- korún na jedno dieťa, bude hradiť mesto. Sociálne prípady bude riešiť Mestský úrad Prievidza individuálne.
Po diskusii o Materskej škole na Lúčnej ulici poslanci súhlasili s jej zatvorením.

Návrh TJ Banské stavby na odovzdanie Zimného štadióna do svojho užívania poslanci neschválili.

Poslanci schválili rozšírenie komisie obchodu a služieb o ďalších členov. Vyčlenenie 200 tis. korún na Bakalárske štúdium z finančných prostriedkov, ktoré mesto poskytlo Vysokej škole dopravy a spojov v Prievidzi a bezúročnú pôžičku BIC-u, spoločnosť s r. o. Prievidza.
V diskusii vystúpili poslanci, ktorí vo svojich príspevkoch tlmočili sťažnosti a návrhy svojich voličov.

Dňom 12. júna 1993 sa datuje skutočnosť, že futbalisti Baníka Prievidza si vybojovali 1. ligu. Naše mesto má teda ďalšiu 1. ligu, a to v našom najpopulárnejšom športe. Tento deň zverenci trénerov Vojtecha Malagu a Jozefa Cifríka na štadióne košickej Lokomotívy dosiahli bezgólovú remízu, ktorá im už v poslednom kole zabezpečila túžobne očakávaný postup.

Dňa 19. júna 1993 sa uskutočnilo významné stretnutie. Aj napriek zmeneným štátnym pomerom naše mesto pokračuje v priateľských vzťahoch so severočeským mestom Most, keď mosteckí pozvali zástupcov nášho mesta na veľkolepú slávnosť. Bola ňou vysviacka a znovuotvorenie dekanského kostola Nanebevzatia Panny Márie. Presunutý dekanský kostol otvorili krátko pred 15,00 hodinou za krásneho slnečného počasia. Hostí privítal pred honosným barokovým oltárom riaditeľ ústeckého Pamiatkového ústavu Ing. arch. Flesar. Poďakoval sa tým, ktorí sa najviac zaslúžili o reinštaláciu tohto skvostu. Kostol vysvätil biskup Jozef Koukl.

V období od 22. mája do 21. júna 1993 členovia MsP zasahovali 53-krát na volanie čísla 159. V súlade s VZN mesta č.5/1992 o odťahovej službe, zabezpečili odtiahnutie deviatich vozidiel, do protialkoholickej záchytnej stanice

dopravili 17 občanov a na blokových pokutách vybrali 14 390,- korún.
Uvediem niekoľko príkladov : dňa 22. mája o 20,05 hodine hliadka MsP riešila konflikt medzi opitými manželmi A. a R. Š., ktorí sa hádali a bili. Pri zvade prevráli kočík aj so svojou dcérkou, narodenou dňa 24. 11. 1992. Oboch previezli do záchytky a dieťa do nemocnice na dojčenské oddelenie. Tu detská sestra zistila, že dieťa už dlhší čas nedostalo jesť a nebolo prebalené. O desaťročného syna sa postarala suseda. V ten istý deň zachraňovala hliadka MsP B. K., ktorá opitá spadla a spôsobila si vážny úraz hlavy. Dňa 28. mája o 00,30 hodine hliadka MsP pred hotelom Hviezda zadržala dve maloleté dievčatá z Handlovej so školskými taškami, po ktorých bolo vyhlásené pátranie. Okrem iného členovia MsP dbali o poriadok a bezpečnosť v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami mesta Prievidza.

Dňa 23. júna 1993 sa uskutočnilo významné celosvetové podujatie - 7. ročník Behu olympijského dňa.
Slovenský olympijský výbor rozhodol, že Beh olympijského dňa sa bude organizovať na desiatich miestach v Slovenskej republike. Vybraté miesto pre toto podujatie bola aj Prievidza. Hlavným organizátorom v našom regióne bol Olympijský klub a Mestský úrad Prievidza. Beh olympijského dňa sa uskutočnil na štadióne Sama Chalupku I. v Prievidzi. Behu sa mohli zúčastniť súťažní bežci, rekreační bežci i rodičia s deťmi. Súťažili vo všetkých vekových kategóriách. Signálom zo Slovenského rozhlasu boli odštartovaní bežci v celej Slovenskej republike.
Účastníci Behu olympijského dňa mohli svojimi podpismi potvrdiť Petíciu za práva budúcich generácií. Taktiež si na pamiatku 7. ročníka Behu olympijského dňa odniesli rôzne suveníry v podobe tričiek, diplomov, obáliek s emblémami, či autogramom úspešného olympionika.

V mesiaci jún predstavitelia maďarskej Novohradskej župy iniciovali stretnutie primátorov ôsmich miest zo stredného Slovenska v Šalgotariáne.

Naše mesto na tomto stretnutí zastupoval primátor Ing. Miloš Souček. Podľa slov pána primátora zúčastnené strany zhodnotili ďalšie možnosti spolupráce medzi maďarskými župami a slovenskými mestami, ktoré majú dlhoročné tradície. Napriek súčasnému ochladeniu vzťahov medzi politikmi, považujú za vzájomne dôležité slovensko - maďarské priateľstvo, rozvoj spolupráce a dobrých susedských vzťahov.

Rokovanie potvrdilo záujem jednoduchých ľudí od nás i spoza hraníc o dobré spolužitie. Zo stretnutia vzišlo spoločné vyhlásenie. Okrem iného sa v ňo hovorí o úsilí pomáhať Slovákom žijúcim v Maďarsku a Maďarom žijúcim na Slovensku. Primátori miest sú schopní iniciovať spoluprácu medzi úradnými a civilnými organizáciami, podporovať kontakty v hospodárskej oblasti a cestovnom ruchu a medzi vzdelávacimi a kultúrnymi inštitúciami.

Dňa 24. júna 1993 sa konalo predprázdninové zasadnutie mestského zastupiteľstva v zasadačke Okresného úradu v Prievidzi.
Predchádzali mu dve rokovania mestskej rady v dňoch 15. a 22. júna 1993, na ktorých jej členovia posudzovali materiály na mestské zastupiteľstvo.
Rokovanie otvoril primátor mesta Ing. Miloš Souček. Správu o plnení uznesení MsZ poslanci schválili bez diskusie. Návrh na úpravu rozpočtu mesta Prievidza na rok 1993 poslanci starostlivo zvažovali. Hlavne jednotlivé položky rozpočtu, ktoré sa v priebehu piatich mesiacov roka ukázali ako finančne nepostačujúce. Po pripomienkach úpravu rozpočtu schválili.

Zaujímavým bodom rokovania bol Doplnok ku Štatútu mesta Prievidza k udeľovaniu čestného občianstva a návrh, aby sa

Heinz Unland, bývalý starosta Ibbenbürenu stal čestným občanom mesta Prievidza. Heinz Unland sa zaslúžil o dlhoročné priateľské vzťahy medzi Ibbenbürenom a Prievidzou. Tieto vzťahy začal rozvíjať v období, keď to bolo zložité a neľahké. Poslanec Ing. Kapusta vysoko ohodnotil osobnosť pána Unlanda a odporučil udelenie čestného občianstva. Poslanci návrh prijali jednomyseľne.

Ďalším významným bodom rokovania MsZ bola úprava štruktúry Mestského úradu Prievidza. Po troch rokoch fungovania samosprávy sa ukázala problematika nepostačujúceho personálneho obsadenia na referátoch vnútornej správy, výstavby a investičnej činnosti a obchodu a služieb. Poslanci súhlasili s návrhom o posilnení týchto referátov o jedného pracovníka.

Poslanci MsZ vzali na vedomie správu primátora a zástupcu primátora o rokovaní s rozšírenou Mestskou radou v Bojniciach a odporučili stotožniť sa s tým, že prirodzenou hranicou katastrálnych území miest Prievidza a Bojnice je rieka Nitra, že túto hranicu mesto uznáva ako hranicu prirodzenú a historickú v tom prípade, ak k podobnému uznaniu dôjde aj zo strany mesta Bojnice.

Po prerokovaní materiálov nasledovala diskusia, v ktorej vystúpili poslanci s tlmočením sťažností, podnetov a návrhov svojich voličov.

V dňoch 1. až 5. júla 1993 zorganizovalo Mestské kultúrne stredisko v Prievidzi zájazd svojich súborov Country Limit Club, pod vedením R Cipova, a malej dychovej hudby Prievidžanka do družobného mesta Ibbenbüren. V družobnom meste Ibbenbüren sa v dňoch 2. - 4. júla 1993 konali " Mestské dni", na ktorých v rámci programu vystúpili aj naše dva súbory. Že mali veľký úspech, to potvrdzuje i pozvanie na budúce slávnosti. Okrem toho bola naša Prievidžanka zahrať aj pracovníkom Banských stavieb, ktorí tam pracujú. Usporia-

datelia pripravili pre naše súbory organizovaný voľný čas s neodmysliteľnou prehliadkou mesta, návštevou múzea motoriek a automobilových veteránov, letnej sánkarskej dráhy a krytej plavárne.

V meste Llangollen v severnom Walese vo Veľkej Británii sa uskutočnil v dňoch 6. - 11. júla 1993 medzinárodný hudobný festival speváckych zborov. Zúčastnil sa na ňom aj popredný slovenský detský spevácky zbor PRIEBOJ z Prievidze. Cestu financoval Štátny fond kultúry Pro Slovakia, mesto Prievidza a rodičia detí. Spomedzi tridsaťtri detských zborov sa tento náš umiestnil, po maďarských deťoch, na druhom mieste s rozdielom dvoch bodov. Finančná odmena bola v hodnote sedemtisícpäťsto slovenských korún.
Dirigent Alfonz Poliak hovorí s nadšením o vynikajúcej atmosfére tohto podujatia. Okrem spevu prispeli na výstavu umeleckých predmetov z ľudovej tvorby. Zaujali drevené výrobky pána Leporisa, kraslice pani Kmeťkovej, slamené výrobky pána Gregora, bábiky v slovenských krojoch a propagačný materiál nášho mesta a okresu.

Tento anglický festival sa koná každoročne od druhej svetovej vojny. Miesto, kde sa koná je obrovské " šapitó ", do ktorého sa zmestí asi sedemtisíc ľudí.

Cestou na toto vrcholné podujatie si deti z PRIEBOJA zašli do Londýna, Paríža a Mníchova. Atraktívne bolo preloďovanie cez kanál La Manche.

O nahrávku z vystúpenia požiadala anglická televízia BBC. Táto ušľachtilá zábava, akou je zborový spev, si vyžaduje pravidelné nácviky, chuť spievať a vytrvalosť. Odmenou je potom vynikajúce umiestnenie na súťaži ako bola aj táto v anglickom Llangollene.

Dňa 8. júla 1993 sa na Námestí slobody uskutočnil neobyčajný program pod názvom " Slovenský folkór vo svete ". Našim občanom sa predstavili zahraniční Slováci z Maďarska, USA, bývalej Juhoslávie a Česka. Podujatie, ktoré pripravila Matica slovenská a Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi v spolupráci s Ústavom pre zahraničných Slovákov Matice slovenskej v Bratislave sa stretlo s mimoriadnym záujmom širokej prievidzskej verejnosti.
Uvedené podujatie sa konalo v rámci osláv 1 130. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na Slovensko, 130. výročia Matice slovenskej a Týždňa kultúry zahraničných Slovákov.

V ten istý deň sa uskutočnilo aj šesťhodinové rokovanie členov Mestskej rady v Prievidzi.
Prvým bodom rokovania bola telefonizácia v našom meste, ktorá je častým terčom kritiky občanov i členov mestského zastupiteľstva.

MsZ pred niekoľkými mesiacmi odsúhlasilo poskytnutie pôžičky vo výške 1 mil. korún Oblastnému stredisku telekomunikácií v Prievidzi. Oblastné stredisko telekomunikácií však doteraz neuzatvorilo dohodu o pôžičke, preto členovia mestskej rady požiadali riaditeľa Ing. Jána Leporisa o vysvetlenie. Pán Ing. Leporis vidí podstatu problému v nerešpektovaní požiadaviek telefonizácie už pri budovaní inžinierskych sietí pri výstavbe nových sídlisk. Táto situácia je v súčasnosti, pri nedostatočnom finančnom zabezpečení, ťažko riešiteľná a zdĺhavá. Telefonické spojenie na sídliskách pomocou telefónnych automatov sa ukázalo nereálne, pretože 29 automatov odcudzili neznámi zlodeji a na dennom poriadku je aj ich vykrádanie a ničenie. Provizórne riešenie káblami na stĺpoch je neestetické. I napriek tomu sa členovia mestskej rady a oblastné stredisko telekomunikácií, v zastúpení Ing. Jánom Leporisom rozhodli uzatvoriť dohodu o pôžičke na zakúpenie kábla ku dňu 31. júla 1993.

Návrh Hornonitrianskych baní s ponukou na spoluvlastníctvo slobodární zadaptovaných na Domov dôchodcov-penzión, mestská rada prijala. Odporučila mestskému zastupiteľstvu, aby bola uzatvorená zmluva o spoluvlastníctve s tým, že mestu budú patriť dve poschodia a TEZAS zabezpečí terénne úpravy.

Naše mesto poskytlo v uplynulom roku na rozvoj športu 8 miliónov korún. Aj v tomto roku sa v rozpočte pamätalo na rozvoj športu značnými finančnými prostriedkami a to tým, že mesto uhrádza prevádzkové náklady všetkých športových zariadení, čím citeľne pomáha jednotlivým telovýchovným jednotám.

Neplatičov, ktorí dlhujú Správe mestských budov v Prievidzi 19 mil. korún sa mestská rada rozhodla sankcionovať a odpojiť od kúrenia a dodávok teplej vody.
Primátor mesta informoval členov mestskej rady o pracovnej ceste v Ibbenbürene a v holandskom meste Nijmegen.

Staré činžiaky na Košovskej ceste, ktoré obývajú občania rómskej národnosti, robia vrásky na čelách členov mestského magistrátu. Kedysi dobré byty sú dnes v dezolátnom stave, na ktorom sa podpísali samotní bývajúci.
Mestské zastupiteľstvo sa rozhodlo tieto bytovky obnoviť, vytvoriť z nich sociálne byty pre rómov a sociálne ťažko prispôsobivých občanov. Na rekonštrukciu vyčlenili sumu 1,2 mil. korún. Pripravovaný projekt však nepočíta s bežným komfortom, skôr naopak. Byty budú bez ústredného kúrenia i teplej vody, ale so železnými okennými rámami a so sparťanským vybavením, teda takým, ktoré sa dá len ťažko rozbiť. Tieto sociálne byty by mali byť odstrašujúcim príkladom pre všetkých neprispôsobivých občanov, ale i pre neplatičov, ktorí sa po čase môžu ocitnúť práve v nich.

V časom období od 20. júna do 20. júla 1993 zasahovali členovia Mestskej polície v Prievidzi 46-krát.
Členovia MsP okrem udržiavania poriadku v meste kontrolujú i stromový a kríkový porast, kde sú vytvorené dobré podmienky na zdržiavanie sa mladých toxikomanov, čím sa snažia zabrániť ich zgrupovaniu. Zvýšenú pozornosť venujú tiež oblastiam, kde je častejší výskyt kriminálnej činnosti. Ide hlavne o lokalitu medzi pivárňou Severka a Kultúrnym domom Necpaly.
Mestskí policajti robia kontroly i na cintoríne a kontrolujú i majiteľov psov, či majú svojich štvornohých priateľov prihlásených, a či sa o nich riadne starajú na základe nariadenia mesta. Riešia i rôzne sťažnosti občanov na medziľudské vzťahy a sledujú správne parkovanie osobných i nákladných motorových vozidiel.

Dňa 29. júla sa zišli členovia Mestskej rady na mimoriadnom zasadnutí, na ktorom sa zaoberali závažným problémom - poskytnutím pôžičky Správe mestských budov v Prievidzi v rámci možností mesta vo výške 6 mil. korún na čiastočné zaplatenie dlhov Elektrárni Zemianske Kostoľany. Tým, že Správa mestských budov dlhuje ENO vyše 30 mil. korún za teplo a teplú úžitkovú vodu, rozhodol sa dodávateľ zastaviť prívod tepla a teplej úžitkovej vody mestu Prievidza od 8. augusta 1993.

Situáciu spôsobili neplatiči, štátne organizácie, súkromní podnikatelia a štátne inštitúcie, dlhy ktorých predstavujú vyše 20 mil. korún voči Správe mestských budov a tá následne voči ENO. Reťazenie dlhov (NCHZ vyše 20 mil. korún) spôsobili, že ENO, výrobca a dodávateľ tepla, dlhuje baniam približne 120 mil. korún.
Hoci občanom mesta už toto nebezpečenstvo nehrozí, vyššie uvedení neplatiči musia zaplatiť, lebo ich SMB z dodávky

tepla a teplej úžitkovej vody vylúči. Tí podnikatelia - neplatiči, ktorí majú v prenájme priestory patriace mestu, dostali výpoveď z dôvodu neplatenia.

Dňa 18. augusta 1993 bola slávnostne otvorená expozitúra Banky Haná, a. s. Prostějov na Šumperskej ulici.
Nie je to tak dávno, čo v našom meste bola iba jediná banka. Dnes to už tak nie je. Popri Investičnej a rozvojovej, Komunálnej, Slovenskej poľnohospodárskej a Všeobecnej úverovej banke a Slovenskej sporiteľni má šance prosperovať i nová Banka Haná.
Pôvodná prístavba k bývalému okresnému národnému výboru dostala konečnú podobu a až dnes svojou fasádou oživila fádnosť a šedivosť sídliska. Firma Vlnieška a. s. prepracovaním pôvodného projektu prispela k modernizácii budovy a architektonickým stvárnením vytvorila objekt, ktorý je prínosom nielen pre občanov, ale i obyvateľov sídliska Mládeže.

V dňoch 19. - 21. augusta 1993 sa na prievidzskom letisku odohrali " vzdušné boje " parašutistov v rámci III. ročníka Majstrovstiev Slovenskej republiky v skupinovej akrobácii štvorčlenných družstiev a súťaže O pohár primátora mesta Prievidza.
Súťaž zorganizoval Slovenský národný aeroklub a Letisko Prievidza. Jej riaditeľom bol Ing. Miloš Souček, primátor mesta. V konkurencii šiestich družstiev zo Slovenska i Česka - Aeroklub Prievidza, Aeroklub Košice, Paraklub Děčín, Aeroklub Spišská Nová Ves, Casovia Košice a Dukla Banská Bystrica - si naši chlapci počínali najlepšie. Družstvo v zložení : Ján Slobodník, Vladimír Ochránek, Marián Ochránek a Tad Bechtel si v skupinovej akrobácii štvorčlenných družstiev zoskočili po zlatú medailu.
V súťaži O pohár primátora mesta Prievidza šesťčlenný

rozhodcovský zbor prisúdil prvenstvo opäť domácemu družstvu Aeroklubu Prievidza.

Členovia mestskej polície sa v dňoch od 20. júla do 20. augusta 1993 nemohli sťažovať na nedostatok práce, napriek dovolenkovému obdobiu. Našlo sa dosť nespratníkov, ktorí strpčovali život im aj svojim spoluobčanom. Priestupky, ktorých sa dopustili boli už tradične pod vplyvom alkoholu, výtržnosti na verejných miestach sa uskutočnili pod vplyvom návykových látok, nezhody a bitky v rodinách. Členovia MsP v mnohých situáciách zabránili vážnejším rušivým momentom a nedovolili nespratníkom budiť verejné pohoršenie.
Od 1. septembra začali členovia MsP zabezpečovať v rámci bezpečnosti detí a cestnej premávky križovatky, ktorými prechádzajú školopovinné deti.

Dňa 2. septembra 1993 sa konalo prvé poprázdninové zasadnutie mestského zastupiteľstva, ktoré otvoril primátor mesta Ing. Miloš Souček.
Správou o plnení uznesení MsZ sa začalo pracovné rokovanie. Poslanci vzali na vedomie, že Správa mestských budov v Prievidzi vrátila pôžičku mestu vo výške 3 mil. korún. Dlhy SMB voči ENO klesli na asi 11 mil. korún, dlhy neplatičov voči SMB predstavujú približne 30 mil korún. Opatrenia, ktoré SMB prijala voči neplatičom (odstavenie tepla a teplej úžitkovej vody) by mali v krátkom čase dlhy podstatne znížiť.
Ďalším bodom rokovania bolo Všeobecné záväzné nariadenie mesta č. 18/1993 o použití blokovacích zábran na motorové vozidlá. Poslanci po pripomienkach uvedené VZN schválili. Podobne aj Pravidlá pre prenájom nehnuteľností z majetku mesta. Všeobecné záväzné nariadenie mesta č. 19/1993 o verejných aukciách poslanci schválili bez pripomienok.
Siedmim bodom rokovania poslancov bolo ďalšie Všeobecné záväzné nariadenie mesta č. 21/1993 o zákaze predaja a kon-

zumácie alkoholu na verejnom priestrantve. K uvedenému nariadeniu mali poslanci pripomienky, po prijatí ktorých bolo VZN č. 21/1993 poslancami schválené.
Novelizácie VZN č. 6/1992, 8/1992, 9/1992, 13/1993 a Štatútu mesta Prievidza boli v ďalších bodoch rokovania schválené.

Medzi závažné body programu patrila Správa o plnení rozpočtu mesta za obdobie od januára do júla 1993. MsZ vzalo správu na vedomie a uložilo hlavnému kontrolórovi mesta Ing. Mariánovi Kobárikovi pokračovať v kontrole SMB do 30. septembra 1993.
Zaujímavým bodom rokovania boli pravidlá o predaji komunálnych bytov v meste na základe Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, ktorý vstúpil do platnosti dňom 1. septembra 1993. Podrobné vysvetlenie o pripravovaných opatreniach podal zástupca primátora mesta RNDr. Eugen Svitok. Počiatočná nadobúdacia hodnota bytov mesta predstavuje sumu 581 836 547,- korún. Priemerná suma na jeden byt v našom meste vychádza na 15 000,- korún. Tehlové byty na sídlisku Píly vychádzajú podľa prepočtu asi na 5 000,- korún, zatiaľ čo panelové byty (podľa roku postavenia) vychádzajú na viac ako 100 000,- korún.
K uvedeným materiálom sa rozvinula široká diskusia, v ktorej poslanci poukazovali na závažné sociálne aspekty. Po viac ako hodinovej diskusii poslanci schválili pravidlá o predaji bytov vo forme Všeobecného záväzného nariadenia mesta č. 20/1993 o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

Dňa 3. septembra 1993 bola na Rastislavovej ulici slávnostne otvorená Základná umelecká škola v Prievidzi.
Po päťdesiatichštyroch rokoch existencie má konečne základná umelecká škola svoje definitívne pôsobisko i vlastnú budovu. Spočiatku mal tento objekt slúžiť len ako hudobný pavilón, ale školská správa v minulom roku priznala priestory aj pre

výučbu iných umeleckých odborov - hudobný, výtvarný, tanečný, a dramatický. ZUŠ navštevuje 920 žiakov, ktorých vyučuje 41 učiteľov v spomenutých umeleckých odboroch. Budova má akustické vybavenie, 37 tried a koncertnú sálu.

Organizovanie jarmokov patrí medzi tradície a výsady miest a obcí. Prievidzský (banícky) jarmok má svoju tradíciu i vo svojom novodobom vývoji. V roku 1993 sa konal v dňoch 10. - 12. septembra jeho jubilejný 10. ročník. Na jarmoku boli predávajúci s 281 stánkami a zábavu zabezpečovalo 11 atrakcií, čo bol rekord v priebehu konania jarmokov od roku 1983.
Na zabezpečenie jarmoka vynaložilo mesto Prievidza 20 019,- Sk a Technické a záhradnícke služby mesta Prievidza 60 641,- Sk. Príjmy dosiahli výšku 169 292,- Sk, keď mesto zinkasovalo za povolenia na predaj a povolenia na účinkovanie atrakcií a záber verejného priestranstva 122 500,- Sk a TEZAS na poplatkoch za čistenie a odvoz smetí zúčtoval 46 792,- Sk.

Dňa 17. septembra 1993 sa uskutočnilo mimoriadne a slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva v sále Mestského domu na Námestí slobody. Mestské zastupiteľstvo udelilo čestné občianstvo mesta Prievidza Heinzovi Unlandovi, bývalému starostovi mesta Ibbenbüren, ktorý sa výrazne podieľal na rozvíjaní priateľských vzťahov medzi oboma mestami. Na zasadnutí MsZ obdržali poslanci poslanecké insígnie so stuhou vo farbe mesta a s mestským znakom.

Dňa 28. septembra 1993 sa mestská rada zaoberala zoznamom neplatičov, ktorí bývajú v mestských bytoch. Odporučila, po písomnom upozornení a konfrontácii so zoznamom sociálne odkázaných osôb, uverejniť v informačných masmédiách zoznam tých neplatičov, ktorí dlhujú viac ako päťtisíc korún.

MsR sa ďalej zaoberala otázkou inštalácie meračov teplej a studenej vody v bytoch, patriacich štátnym podnikom. Odporučila primátorovi mesta, požiadať riaditeľov uvedených organizácií, aby v čo najkratšom čase zabezpečili montáž predmetných meračov v bytoch, ktoré sú v ich vlastníctve.
Súčasne MsR neodporučila mestskému zastupiteľstvu prevziať 243 bytov od Nováckych chemických závodov do vlastníctva mesta.
Ďalej odporučila MsR schváliť MsZ financovanie nevyhnutných stavebných nákladov súvisiacich s umiestnením spoločensko-vedného odboru knižnice v priestoroch budovy vysokej školy.

Dňa 10. októbra 1993 zasadala MsR, kde prerokovala zásadný materiál súvisiaci s ekonomickým zabezpečením činnosti vybraných športových klubov. Stanovila, že Komisia mládeže a športu MsZ v Prievidzi pripraví výkonnostné a finančné kritériá s množstvom vyplatenia eventuálnej cieľovej odmeny. Takto pripravený materiál prerokuje mestské zastupiteľstvo pri tvorbe rozpočtu na rok 1994.
MsR sa zaoberala aj s problematikou súvisiacou s hanobením hrobov na mestskom cintoríne. Poverila MsP v spolupráci s TEZAS, aby zabránili takejto činnosti.

V mesiaci október navštívila naše mesto veľvyslankyňa Spolkovej republiky Nemecko pani Heike Zenker, ktorá počas návštevy mestského úradu prerokovala s predstaviteľmi mesta a okresu dôležité sféry záujmov oboch strán, týkajúce sa podporenia zamestnanosti v našom regióne. Zelenú mala hlavne sféra podnikania, no bokom nezostali ani baníctvo a chémia. Pani veľvyslankyňa vysoko ocenila snahu zo strany mesta vytvárať všestranne vhodné podmienky pre aplikáciu technológií, ktoré by sa mohli v našom meste, či regióne úspešne realizovať za aktívnej podpory podnikateľských kruhov zo SRN.

V čase od 2. septembra do 13. októbra 1993 zvonila 159-tka 65-krát. Občania najčastejšie nahlasovali porušovanie verejného poriadku, rušenie nočného kľudu, krádeže a ďalšie priestupky, pri ktorých bola potrebná účasť mestskej polície. Z množstva prípadov vyberám : Pán J. P. oberal orechy na Veľkonecpalskej ulici. Samozrejme, že nie vo svojej záhrade. Dostal blokovú pokutu 300,- Sk. Na falošné policajtky sa " zahrali " štyri žiačky Základnej školy D. Tatarku v Prievidzi, ktoré robili kontrolu psov a bicyklov. Hlavná " policajtka " P. P. dokonca fyzicky napadla železnou reťazou maloletého chlapca. Všetky maloleté dievčatá boli zadržané.
Začiatkom tohto mesiaca pracovníci MsP kontrolovali aj predajné stánky a tržnice. Vo viacerých prípadoch zistili, že živnostenské oprávnenia predávajúcich nezodpovedali stanoveným predpisom. V takých prípadoch predávajúcich potrestali blokovou pokutou v zmysle zákona o priestupkoch.

Dňa 1. novembra 1993 v predvečer Pamiatky zosnulých prišiel do nášho mesta profesor histórie Jeruzalemskej univerzity Pán Andrej Jelínek, rodák z Prievidze. V sprievode primátora mesta, pán profesor, navštívil židovský cintorín, kde na znak úcty a na požiadanie svojej matky položil prsť zeme z Izraela. Jeho návšteva pokračovala priateľskou besedou s predstaviteľmi mesta. Pán Jelínek pozitívne hodnotil postoj mesta k záchrane zvyškov židovského cintorína ako i informáciu o osadení pamätných tabúľ na významných miestach, ktoré kedysi patrili židovskej obci.

Dňa 11. novembra 1993 sa uskutočnilo pravidelné zasadnutie mestského zastupiteľstva. V jeho úvode nová poslankyňa pani Magdaléna Hrablíková, ktorá nahradila pána Ľubomíra Pešla, zložila slávnostný sľub do rúk primátora mesta. Následne poslanci prijali doplnok k VZN č. 16/1993, ktorý

hovorí o tom, že označenie firmy na smerovej šípke v informačnom systéme mesta sa nepovažuje za reklamu a doplnok k VZN č. 4/1992 o podmienkach pohybu zvierat v meste Prievidza.
Schválili aj úpravu rozpočtu mesta pre tento rok, fond pre mimoriadne predvianočné sociálne výpomoci, návrh, súvisiaci s prerokovaním spoločných záujmov miest Prievidza a Bojnice a prijatie podmienok, umožňujúcich spustenie plynového rozvodu v mestskej časti Malá Lehôtka.
Mimoradnu pozornosť venovalo zastupiteľstvo problematike komplexnej bytovej výstavby, konkrétne dostavbe bloku NA 1.1 na sídlisku Necpaly. Po rozsiahlej diskusii prijali poslanci vyhodnú ponuku Prvej komunálnej banky o uzavretí dohody na odkúpenie štátnych dlhopisov " emisie 007 " v prospech mesta Prievidza v čiastke 2 mil. korún za dohodnutú maržu. Uvedené prostriedky poslúžia na vybudovanie hlavnej prístupovej komunikácie k spomenutému objektu. Vlastnú výstavbu bytov bloku NA 1.1 bude realizovať firma, ktorá predloží najlukratívnejšiu ponuku. Túto bude mesto financovať z úveru vybaveného na tento účel.
Mestské zastupiteľstvo sa zaoberalo taktiež odpredajom, prenájmom pozemkov a diskusnými príspevkami poslancov a občanov.

Do 19. novembra 1993 pribudlo k siedmym tisícom nezamestnaných, ďalších 2 300, čo predstavuje 14 percent z celkového počtu práceschopného obyvateľstva okresu. Aj napriek tomuto varujúcemu číslu je situácia podstatne priaznivejšia, ako sa očakávalo. Takto hodnotí situáciu v nezamestnanosti v našom meste a okrese riaditeľ Okresného úradu práce Prievidza, pán Ing. J. Moravčík.
Veľkou snahou je toto percento sústavne znižovať, či už cez aktívnu politiku zamestnanosti, ako aj prostredníctvom viacerých programov, cieľom ktorých je vytvoriť čo najviac

pracovných príležitostí pre jednotlivé kategórie nezamestnaných.
Pripravili sme 10 programov, no osobitnú pozornosť si zaslúhujú : PROGRAM STÁŽÍ, PROGRAM REMESELNÍK - ŽIVNOSTNÍK, PROGRAM DEDINA, pripravovaný za spoluúčasti Združenia miest a obcí Slovenska. Opomenúť však nemožno ani spoluprácu s ECONOMIC INOVATION INTERNATIONAL - PRE MEDZINÁRODNÝ ROZVOJ, ktorý sleduje reštruktualizáciu regiónu horná Nitra.

A aká je vzdelanostná štruktúra nezamestnaných ?

1. vyučení	3 154
2. absolventi základných škôl	2 058
3. absolventi s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou	1 308
4. absolventi s úplným stredným vzdelaním s maturitou	761
5. so stredným odborným vzdelaním s maturitou	679
6. s vysokoškolským vzdelaním	238
7. s nedokončenou základnou školou	69
8. s vyšším vzdelaním	10

Z uvedeného počtu je 4 617 žien.

Pri vyčleňovaní finančných prostriedkov zo strany štátu do rozpočtov okresných úradov práce je zrejmé, že pravidlá sa postupne pritvrdzujú a ich objem sa z roka na rok znižuje. Napríklad v roku 1992 bol rozpočet Okresného úradu práce Prievidza 193 mil. korúm. V roku 1993 už len 85 mil. korún. Z tejto čiastky je 35 mil. vyčlenených na podporu aktívnej politiky nezamestnanosti a zvyšok na vyplácanie podpory v nezamestnanosti.

Dňa 12. decembra 1993 zomrel pán Ing. Ivor Surový, poslanec Národnej rady SR a Mestského zastupiteľstva v Prie-

vidzi. Je ťažké rozlúčiť sa s vynikajúcim človekom rozdávajúcim priateľstvo a porozumenie medzi svojimi blízkymi, priateľmi a spolupracovníkmi.

Úcta, tolerancia a veľká zodpovednosť k zvereným úlohám boli hlavným krédom pána Ing. Surového, ktorý i napriek svojmu veľmi vážnemu zdravotnému stavu sa snažil vydať zo seba maximum - dodržať svoj sľub - pomôcť mestu, ktoré mu bolo nadovšetko milé.

S pánom Ing. Ivorom Surovým sa jeho najbližší, spolu s predstaviteľmi mesta, okresu i občania rozlúčili na prievidzskom cintoríne dňa 17. decembra 1993 o 13,00 hodine.

III. ŽIVOT MESTA

HISTÓRIA MESTA

Rok 1993 sa niesol v meste Prievidza v znamení dvoch výročí. Ako prvé je 880 rokov od prvej písomnej zmienky o Prievidzi v listine kráľa Kolomana z roku 1113. Druhé výročie je 610 rokov od udelenia mestských práv Prievidzi kráľovnou Máriou v roku 1383.

Rozvoj mesta podmienila výhodná geografická poloha, nachádzajúca sa na križovatke dvoch významných obchodných ciest a v blízkosti hradu Bojnice. Jedna cesta viedla údolím Handlovky z Pohronskej Kremnice cez Prievidzu, kde križovala od juhu vychádzajúcu starú rímsku cestu na trase Nitra -Topoľčany-Bojnice-Vyšehrad. Už táto skutočnosť nasvedčuje tomu, že Prievidza je prastarou slovanskou osadou.
Dávno predtým, kým dostala privilégium, vytvorila si mestskú organizáciu. Bola advokáciou hradu Bojnice a patrila do okruhu žilinského práva.

Pokiaľ ide o sídelnú formu a stavebný vývoj mesta, najstaršia časť podľa všetkého vyrastala pod Skalkou, ako podhradie staroslovanského hradišťa na Mariánskom vŕšku v blízkosti starého kostola, v stredoveku dobre opevneného. Mesto sa rozvíjalo západným smerom po pravej strane Handlovky. Jadrom teda bola Dlhá ulica, starodávny typ ulicovky, charakteristický pre slovanské osídlenie. Za nemeckej kolonizácie vzniklo štvorhranné námestie a farský kostol zo 14. storočia.
Prevládajúcou výrobnou formou v Prievidzi bola už od 16. storočia cechová remeselná výroba. Remeselníci, združení v cechoch, sa riadili úradne platnými stanovami, artikulami, ktoré obsahovali pravidlá o výrobe a predaji tovaru, ale i

trestali členov, ktorí sa týmto zásadám spreneverili. Remeselná výroba v 17. storočí však v meste stagnovala. Cechové dielne pracovali len s 1-3 tovarišmi. Prosperovala iba výroba súkna, ktorá predurčila mesto k tomu, že sa stalo významným strediskom súkenníckych trhov.
Doplnkovýcm zamestnaním remeselníkov bolo i poľnohospodárstvo. Riadna práca remeselníkov trvala počas siedmich zimných mesiacov . Zvyšok času trávili majstri a tovariši na poli. Z obilnín sa pestoval väčšinou ovos. Veľký význam malo aj vinohradníctvo. Vinohradníci mali svoj cech pravdepodobne už v roku 1620. Víno sa dorábalo aj na trh. Produkcia vína dopĺňala varenie piva. Vinohrady spustošili vojská Thökölyho a odvtedy sa už neobnovili. V Prievidzi sa začal pestovať šafrán už v 14. storočí. V hojnej miere sa venovali aj ovocinárstvu. Ovocie bolo významným obchodným artiklom, ktoré sa predávalo väčšinou sušené a vyvážalo sa aj do susedných žúp. Časti obyvateľstva poskytovalo zamestnanie aj spracovanie dreva z bohatých mestských lesov. Vyhotovovali sa šindle a dosky.

Prosperita poddanského mestečka Prievidza bola tŕňom v oku bojnickým zemepánom. S rozšírením tovarovo-peňažných vzťahov sa zemepáni usilovali zo svojich majetkov vyťažiť čo najviac pre seba. Z tejto situácie hľadali obyvatelia Prievidza pomoc u samotnej panovníčky. Mária Terézia neuznala privilégia udelené mestu, čo vyvolalo v meste otvorenú vzburu dňa 19. 3. 1771, na ktorej v čele stáli ženy. Vzbura bola potlačená. Prievidžania neubránili svoje privilégiá, no jednako pod vplyvom vzbury sa zostavenie nového urbára oddialilo o tri roky, ale v niektorých bodoch bola istá úľava v pomere k návrhu spred roka 1771.

Prievidza i po zrušení poddanstva v roku 1848 zaostávala v kapitalistickom vývoji, čo bolo charakteristickým znakom celého Uhorska. V kožiarskej výrobe boli najpočetnejší koželuhovia, ktorí boli sústredení na Dlhej ulici pri Mladom

potoku. Dielne boli len primitívne vybavené.

Najtypickejším výrobným odvetvím v Prievidzi zostalo súkenníctvo, ktoré v 18. storočí zaznamenalo nevídaný rozmach. Rozvinul sa chov ušľachtilých plemien oviec. No i v súkenníckej výrobe bola prevaha malovýroby.

Čiastočný obraz o hospodárskych a spoločenských pomeroch Prievidze nám poskytuje sčítanie ľudu z 28. 2. 1870. Celkove mala Prievidza k tomuto dátumu 2 719 obyvateľov a 388 domových čísiel. Najväčšiu pracovnú príležitosť poskytoval tkáčsky priemysel, v ktorom bolo zamestnaných 597 ľudí.

Poľnohospodárstvom a lesníctvom sa zaoberalo 519 obyvateľov. Z celkového počtu bolo iba 64 majiteľov pôdy. V obchode bolo zamestnaných 77 ľudí. V kovorobnom odvetví bolo zamestnaných 78 ľudí. Mizivé percento pripadlo na verejných zamestnancov a iných.

Žalostná bola zdravotnícka starostlivosť. Celý zdravotnícky personál tvorilo 6 ľudí : lekár, ránhojič, babice, lekárnik a jeden bez bližšieho označenia.

Nízka bola i vzdelanostná úroveň obyvateľstva. Svedčí o tom vysoký počet negramotných. Čítať a písať vedelo 558 mužov a 669 žien, čo predstavovalo 45,2 percenta obyvateľstva.

Kapitalistické formy v prievidzskom súkenníctve sa zaviedli až v roku 1883, kedy bolo založené Prievidzské súkennícke družstvo. Družstvo dobre prosperovalo a bolo vybavené novým pradiarskym strojom za 7 500 frt. a novou vodnou turbínou.

Vybudovaním železničnej trate Prievidza - Handlová roku 1913, v tomto roku si pripomíname 80 výročie, vzrástol

význam mesta a začalo sa s budovním priemyslu. V roku 1875 bola založená Carpathia a v roku 1917 pribudla tehelňa.

Druhá svetová vojna krvavo zasiahla Prievidzu. Večnou obžalobou zostanú masové hroby hornonitrianskych vlastnecov, ktorých bolo asi tristo. Aj materiálne škody boli obrovské.

Po oslobodení sa obyvatelia pustili so zápalom do obnovy a budovania mesta, ktoré sa značne rozrástlo aj pričinením terajších častí Hradec, Malá Lehôtka a Veľká Lehôtka.

SÚČASNOSŤ

Katastrálna výmera mesta je 40,52 štvorcových kilometrov. Mesto sa rozprestiera v nadmorskej výške od 260 m do 475 m nad morom. Poštový úrad má názov Prievidza. Smerové číslo je 971 01. Sídelná štruktúra : Staré mesto, Píly, Necpaly, Kopanice, Štvrte.

Počet obyvateľov podľa stavu k 31. 12. 1993 bol 54 246, z toho bolo 26 845 mužov a 27 401 žien. Na 100 mužov pripadá 102,05 žien. Rast počtu obyvateľov nastal len zásluhou prirodzeného prírastku. Vývoj ukazovateľov prirodzeného pohybu a sťahovania za uplynulé obdobie roka 1993 v meste Prievidza je takýto :

Na svet prišlo 723 živonarodených detí,o umelé prerušenie tehotenstva požiadalo 559 žien, 261 obyvateľov mesta zomrelo. Prisťahovalo sa 356 a osťahovalo sa 231 občanov.

Počet obyvateľov produktívneho veku bol 34 053 a poproduktívneho 5 831. Pre uzavretie sobáša sa rozhodlo 282 dvojíc a o rozvod požiadalo 145 manželstiev.

HOSPODÁRSKE POMERY

V 229 subjektoch hospodárstva okresu v priemere za rok 1993 bol vytvorený hrubý obrat za 17 191,3 mil. Sk. Oproti roku 1992 poklesol hrubý obrat o 1,3 %. Z toho v súkromnom sektore bol dosiahnutý hrubý obrat za 1 475,9 mil. Sk, čo predstavuje 8,6 % z celkovej tvorby hrubého obratu. V súkromnom sektore hospodárstva okresu vzrástol hrubý obrat vzhľadom na skutočnosť roka 1992 o 55,3 %.
Na tvorbe hrubého obratu sa 97,2 percentami podieľali subjekty s počtom 25 pracovníkov a viac, sledovaných závodnou metódou, pričom bola dosiahnutá hodnota 16 714,4 mil. Sk hrubého obratu.
Súkromný sektor s vyšším počtom pracovníkov (nad 25) vytvoril hrubý obrat za 1 084,5 mil. Sk.
Z pohľadu ekonomických činností závodnou metódou za subjekty s 25 a viac pracovníkov v okrese bola tvorba hrubého obratu takáto :
Okres spolu 17 230,3 mil. Sk. Za subjekty s počtom 1 až 24 pracovníkov v okrese podľa odvetví bol vytvorený hrubý obrat vo výške 476,8 mil. Sk.
V hospodrástve okresu nad 25 pracovníkov bolo do pracovného procesu zapojených priemerne 32 835 pracovníkov. Zamestnanosť v tomto roku bola nižšia o 7,9 % ako v roku 1992. Priemerne mesačne bolo jednému pracovníkovi vyplatených 5 867,- Sk na mzdách. V súkromnom sektore bolo vyplatených priemerne 5 430,- Sk.

PRIEMYSEL

Priemyselné podniky na území okresu s počtom pracovníkov 25 a viac vyprodukovali v rok 1993 tovar za 7 705,0 mil.

Sk. Štátne podniky sa na tvorbe výroby tovaru podieľali 85,4 percentami, súkromné mali podiel 11,6 %.
V predaji tovaru za rok 1993 sa dosiahol objem 7 709,2 mil.Sk.
Do zahraničia bol v roku 1993 vyvezený tovar v hodnote 2 299,8 mil. Sk.
V priemyselných organizáciách so sídlom na územmí nášho okresu pracovalo 19 157 osôb. Na celkovej zamestnanosti sa štátne podniky podieľali 87,7 percentami. Priemerná mesačná mzda na jedného pracovníka v priemysle bola 6 222,- Sk. V štátnych podnikoch bola priemerná mesačná mzda za porovnávané obdobie vyššia o 21,7 %.

STAVEBNÍCTVO

Za obdobie január až december 1993 vykonali vlastnými pracovníkmi stavebné súkromné a štátne podniky stavebné práce v hodnote 831,0 mil. Sk. Na opravách zrealizovali stavebné práce za 55,7 mil. Sk. Stavebné práce uskutočňované podľa dodávateľských zmlúv predstavovali 748,2 mil. Sk. Stavebné podniky v roku 1993 neukončili ani jeden byt.
V stavebných podnikoch pracovalo 3 105 pracovníkov. Priemerná mesačná mzda jedného pracovníka dosiahla v sledovanom období 5 725,- Sk. Produktivita práce na pracovníka, odvodená zo základnej stavebnej výroby, činila 267 597 Sk.

DOPRAVA

Dopravné organizácie so sídlom na území okresu za rok 1993 prepravili 1 282 tis. ton tovaru.

V medzinárodnej preprave bolo prepravených 31 811 ton tovaru. Vzhľadom na predchádzajúci rok sa medzinárodná doprava strojnásobila.
Na úseku osobnej dopravy bolo zaznamenané zvýšenie vo všetkých sledovaných ukazovateľoch. Počet prepravených osôb za sledovaný rok bol 28 008, ktorý oproti roku 1992 vzrástol o 40,9 %.
V dopravných organizáciách okresu pracovalo v roku 1993 priemerne 329 pracovníkov. Objem vyplatených miezd vzrástol v doprave okresu o 8,9 % a v súkromnej doprave až o 97,8 %. Priemerná mesačná mzda jedného pracovníka v doprave okresu dosiahla za rok 1993 výšku 5 051,- Sk. U súkromných prepravcov priemerná mzda 4 089,- Sk zaznamenala pokles o 340,- Sk.

Rok 1993 bol pre celú našu spoločnosť historicky významným. Dňom 1. januára 1993 vznikom samostatnej Slovenskej republiky vznikli Železnice Slovenskej republiky - ŽSR. V rámci Generálneho riaditeľstva železníc so sídlom v Bratislave sa na Slovensku vytvorili štyri prevádzkové riaditeľstvá so sídlom v Košiciach, Žiline, Zvolene a v Bratislave. Železničná stanica Prievidza bola včlenená od obvodu prevádzkového riaditeľstva Bratislava.

Doterajší predaj lepenkových cestovných lístkov bol nahradený počítacími strojmi JIPES. Naša železničná stanica dostala dva takéto prístroje, ktoré umožňujú predaj cestovných železničných lístkov tlačených počítačom.

V hospodárskych výsledkoch železničnej stanice boli zaznamenané nižšie tržby, a to hlavne z dôvodu poklesu výkonov v nákladnej doprave. Naložených bolo 10 828 vagónov s hmotnosťou 258 715 ton. Vyložených bolo 6 559 vagónov.
V osobnej preprave bolo predaných 1 001 753 cestovných lístkov za 6 094 655,- Sk.
V roku 1993 pracovalo na Železničnej stanici Prievidza 214 pracovníkov.

POĽNOHOSPODÁRSTVO

Na úseku živočíšnej výroby pretrvával pokles stavov hospodárskych zvierat. Výroba mlieka v poľnohospodárstve okresu poklesla oproti predchádzajúcemu roku, aj napriek tomu, že priemerná dojivosť na jednu kravu bola vyššia o 5,5 percenta ako za rok 1992.
Za rok 1993 sa predalo 2 330 ton jatočného hovädzieho dobytka. Jatočných ošípaných sa predalo 4 209 ton, jatočnej hydiny 984 ton. Z predaných 20 314 tis. litrov kravského mlieka sa 96,2 % predalo obchodným a spracovateľským organizáciám. Konzumných vajec sa predalo 14 165 tis. kusov.

Z rastlinných produktov bol zaznamenaný takýto predaj : pšenice 10 725 ton, jačmeňa 4 958 ton a neskorých zemiakov 3 677 ton. Cukrovej repy technickej sa predalo 11 940 ton.
Z dopestovaného ovocia sa odpredalo 814 ton jabĺk, 52 ton hrušiek, 17 ton višní, 26 ton záhradných jahôd a 17 ton ríbezlí.

Zo zeleniny predali poľnohospodárske organizácie 15 ton mrkvy, 14 ton petržlenu, 96 ton bielej kapusty 36 ton suchej cibule.
V poľnohospodárstve okresu bolo v roku 1993 zamestnaných 3 115 pracovníkov. Priemerná mesačná mzda jedného pracovníka bola 4 773,- Sk.

BYTOVÁ VÝSTAVBA

V jednotlivých formách komunálnej, družstevnej a podnikovej bytovej výstavby za rok 1993 nebol dokončený ani začatý žiadny byt.

Individuálnou bytovou výstavbou sa v roku 1993 získalo 364 bytov, z toho výstavbou 350 bytov a nadstavbou a prístavbou 14 bytov. V roku 1992 bolo dokončených 285 bytov.
Formou investičnej bytovej výstavby (IBV) bolo začatých 54 bytov. Rozostavaných bolo spolu 672 bytov, z toho v komunálnej výstavbe 72, v družstevnej 340 a v IBV 260 bytov.

SPOTREBITEĽSKÉ CENY

Najvyšší nárast cien bol zaznamenaný v nepotravinárskom tovare, kde sa ceny zvýšili o 0,9 %. Vo verejnom stravovaní a v službách bol zhodný nárast o 0,4 %. Ceny potravinárskeho tovaru sa zvýšili o 0,3 %. Poklesli ceny nealkoholických nápojov sledovaných druhov sirupov a mineráliek.
V nepotravinárskom tovare vzrástli najmä ceny palív o 2,5 %, obuvi a koženej galantérie o 1,5 % a textilu o 1,4 %.
Nárast 0,4 % vo verejnom stravovaní spôsobili vyššie ceny reštauračného stravovania o 0,3 % a závodného stravovania o 0,7 percenta.
Ceny služieb vzrástli hlavne zvýšením poplatkov, a to správnych, notárskych, súdnych, advokátskych, miestnych ako aj zvýšením cien poistného, nájomného a komunálnych služieb.
Priemerné ceny za rok 1993 v porovnaní s rokom 1992 sa zvýšili spolu o 16,7 %, z toho vo verejnom stravovaní o 27,7 %, v službách o 19,6 % v nepotravinárskom tovare o 15,5 % a v potravinárskom tovare o 13, 1 %. Pri rastlinných výrobkoch bez ovocia a zeleniny o 21,1 % a živočísnych výrobkoch o 10,6 %. Nárast cien živočíšnych výrobkov bol spôsobený rastom cien slepačích vajec o 18,0 %, jatočných kráv v mäse o 17,9 %, jatočných kurčiat prvej akostnej triedy o 12,9 % a mlieka o 8,2 %.

VÝVOJ POŽIAROVOSTI

V roku 1993 bolo na území okresu evidovaných 96 požiarov, pri ktorých vznikla škoda 2 867,7 tis. Sk. Uchránené boli hodnoty vo výške 9 858,0 tis. Sk.
Naviac požiarov bolo zaznamenaných v osobnom a súkromnom vlastníctve a v štátnych a spoločenských organizáciách.
Podľa charakteru škody bolo najviac požiarov 37 a najväčšia škoda 1 947 tis. Sk vo vybavení budov, strojného a technologického zariadenia. V stavebnej časti bolo likvidovaných 31 požiarov so škodou 651,9 tis. Sk. V poľnohospodárstve a lesníctve bolo zaznamenaných 15 požiarov so škodou 223,2 tis. Sk.
Podľa príčin vzniku požiarov najviac z objasnených je z titulu technických porúch (11) so vzniknutou škodou 663,5 tis. Sk. Aby sa predišlo škodám vykonáva štátny požiarny dozor požiarne kontroly.

KRIMINALITA A NEHODOVOSŤ

Na území okresu bolo za rok 1993 zistených 3 192 kriminálnych priestupkov. Z celkového počtu bolo objasnených 1 357, čo predstavuje z celkového počtu 42,5 percentný podiel objasnených.
V porovnaní s rokom 1992 možno konštatovať nárast celkovej kriminality o 79 priestupkov, čo znamená o 32,9 %.
Pomerne vysoké percento objasnenia trestných činov je v násilnej kriminalite, kým v majetkovej je podstatne nižšie.
Z titulu kriminálnych priestupkov boli spôsobené škody za 199 307 tis. Sk, z čoho najväčšiu hodnotu 128 832 tis. Sk predstavujú škody vo všeobecnej kriminalite, kde až za 80 140 tis. Sk boli škody z násilnej kriminality. Z titulu ma-

jetkovej kriminality vznikli škody za 48 404 tis. Sk.

Na území okresu bolo v roku 1993 zaznamenaných 1 031 dopravných nehôd, pri ktorých bolo 53 osôb ťažko zranených, 219 osôb ľahko zranených a 7 osôb bolo usmrtených. V dôsledku týchto dopravných nehôd sa odhadujú vzniknuté škody na 16,5 mil. Sk.

IV. KULTÚRA

Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi v roku 1993 zabezpečovalo svoju činnosť na úsekoch : kultúrno - výchovných činností, práce s filmom, propagácie, technickej prevádzky a hospodársko - finančnom. Súčasne poskytovalo obyvateľstvu aj platené služby a to na základe Živnostenského listu, ktorý bol KaSS vydaný dňa 30. 6. 1993 v rozsahu :

- organizovanie kurzov spoločenského tanca a spoločenskej výchovy
- vyučovanie tanca a pohybovej výchovy
- ofsetová tlač, výroba propagačných materiálov a ich predaj
- obchod s umeleckými dielami, propagačnými a upomienkovými predmetmi
- strihová služba
- požičovňa kostýmov
- sprostredkovanie vzdelávacej činnosti
- prenájom nebytových priestorov

V priebehu roka sa začalo s rekoštrukciou Kultúrneho domu vo Veľkej Lehôtke. Koncom mesiaca december bol daný do prevádzky Kultúrny dom v mestskej časti Hradec.

Činnosť KaSS v priebehu roka zabezpečovalo 44 fyzických osôb v týchto oblastiach :

a) oblasť výchovy a vzdelávania

uskutočnilo sa 46 kurzov pre 1 163 poslucháčov z toho 29 jazykových, 17 praktických a 3 odborné semináre.

V dňoch 26. - 27. 2. 1993 sa v Dome kultúry konal II. Prievidzský country weekend.

Divadelná Prievidza - divadelná prehliadka vyspelých ochotníckych súborov bola v dňoch 22. - 25. 4. 1993. Prievidzsky súbor sa predstavil inscenáciou " Zabíjal som štát ".

V dňoch 21. - 23. 5. 1993 sa uskutočnili II. Prievidzské mestské dni s bohatým kultúrnym programom.

Oslavy Medzinárodného dňa detí boli na Námestí slobody dňa 31. 5. 1993.
Memoriál Viery Nedeljakovej - II. ročník bodovacej súťaže spoločenských tancov s medzinárodnou účasťou sa konal v dňoch 19. - 20. 6. 1993.
V dňoch 19. - 22. 8. 1993 sa uskutočnil Open music fest - celoslovenská festivalová prehliadka rockových a country skupín.
Tradičné kultúrnospoločenské podujatie Dni dychovej hudby v Prievidzi sa konalo v dňoch 3. - 5. 9. 1993 pri príležitosti 10. výročia vzniku dychovej hudby Prievidžanka.
Vianoce na radnici, toto kultúrnospoločenské podujatie pre deti bolo zrealizované v dňoch 17.- 22. 12. 1993.

Veľmi bohatý program tohto roku dopĺňali rôzne podujatia ako napríklad : tanečné zábavy, diskotéky, nedeľné dopoludnia pre deti. Mestské oslavy SNP na Banskej a mnoho iných.

b) oblasť práce s filmom

v kine Baník sa konali pravidelné filmové produkcie. Odpremietaných bolo 635 filmov pre 81 785 divákov.

Dňom 22. marca 1993 bol na podnet občanov zriadený FILMOVÝ KLUB 93, ako dobrovoľné združenie náročného filmového diváka. Vo filmovom klube 93 bolo zaregistrovaných 226 členov. Do konca roka bolo odohratých 7 filmov pre 593 divákov.

MESTSKÉ MÚZEUM

Najzávažnejším problémom múzea v roku 1993 boli problémy s priestormi na pracoviskách. Tieto okolnosti vyvolávali v priebehu roka aj zásadné zmeny v postupe a zámeroch plánovaných úloh. Zriadenie základnej cirkevnej školy v priestoroch kláštora piaristov bolo negatívnym zásahom do života

a práce muzejníkov. Uplatnenie rozhodnutia Pozemkového úradu v Prievidzi o priznaní vlatníctva pôvodnému majiteľovi - rodine Quitner na zrekonštruovaný objekt kaštieľa v Diviackej Novej Vsi, kde malo múzeum depozitáre a konzervátorskú dielňu, vyvolalo náročné premiestňovanie celých depozitárov do určitých uzavretých celkov tak, aby bol možné vybudovať čo najúčinnejší systém ochrany.

Pracovníci plnili úlohy aj v oblasti vedecko-výskumnej činnosti, kde riešili celkove štyri vedecko-výskumné úlohy orientované na výskum vstavačovitých rastlín, kováčskeho a zámočníckeho remesla, prírodných energetických zdrojov a archeologických nálezísk. Výsledky výskumnej práce a ďalšej činnosti múzea boli publikované v samostatných 28 príspevkoch. K propagácii múzea prispelo i vydanie informačnej skladačky o zbierkových fondoch s farebnými vyobrazeniami najvzácnejších kusov. Okrem bohatej výstavnej činnosti - zrealizovalo sa 24 výstav - sa múzeum prezentovalo ako spoluusporiadateľ VIII. ročníka Hornonitrianskych folklórnych slávností a III. ročníka Dní kolied kresťanov Slovenska.

V oblasti odbornej a metodickej činnosti pracovníci múzea poskytovali konzultácie študentom, ktorí riešili práce stredoškolskej odbornej činnosti ako aj ročníkové a diplomové práce. Na požiadanie súkromných osôb a inštitúcií posudzovali numiznatické, archeologické, etnografické a historické artefakty. Úsek odbornej činnosti múzea pripavil metodické semináre pre kronikárov, ktoré by mali prispieť k rozvoju kronikárskej práce v obciach a mestách regiónu.

Pracovníci múzea spolupracovali aj so zahraničím najmä vo výmene informácií a štúdijného materiálu s múzeami a ďalšími špecializovanými ústavmi. Zapožičali aj výstavu z Múzea loutkařskych kultur v Chrudimi.

V. ŠKOLSTVO

Na území mesta Prievidza bolo v roku 1993 v predškolských zariadeniach a materských školách umiestnených 12 810 detí.

Základné školy navštevovalo 8 282 žiakov, z toho do I. ročníka nastúpilo 943 žiakov. Na území mesta je 11 základných škôl.

Základnú umeleckú školu navštevovalo v tomto roku 1 053 žiakov, z toho do I. ročníka nastúpilo 174 žiakov.

Diplomom štátnej správy boli vyznamenaní pedagogickí pracovníci, ktorí v tomto roku dosiahli vynikajúce výsledky. Boli to PaedDr. Ján Cmarko, Mgr. Dagmar Kotouleková, Anna Gamanová, Darina Brezanyová.
Čestné uznanie si odniesla Mgr. E. Madzinová. Plaketu J. A. Komenského dostala Anna Kotríková.

V roku 1993 bola otvorená Piaristická základná škola v Prievidzi. V školskom roku 1993/94 školu navštevovalo 83 žiakov, z toho do I. ročníka nastúpilo 44 žiakov. Riaditeľom školy sa stal pán Ján Lichner, Sch.P.

V meste poskytuje stredné odborné vzdelanie sedem stredných škôl a učilíšť, jedno gymnázium a jedna obchodná akadémia.

V školskom roku 1993/94 navštevovalo SOU a SPŠ spolu 3621 študentov. Tento počet svedčí o stálom záujme o štúdium na odborných školách.

Gymnázium v Prievidzi je významnou súčasťou prievidzského školstva. V roku 1993 oslávila nová budova gymnázia 20 rokov, čo sa v nej vyučuje.

Po 45 rokoch sa na jednej z tried prievidzského gymnázia objavila tabuľka PRIMA. V školskom roku 1993/94 sa znova otvorilo osemročné štúdium so zameraním na nemecký jazyk. Z vyše 270 záujemcov, sa po úspešnom absolvovaní prijímacích skúšok, stali tridsiati desaťroční najmladšími gymnazistami. Ich cieľom je maturita v roku 2001.
Spolu navštevuje gymnázium 805 študentov, ktorých vyučuje a vychováva 54 pedagogických pracovníkov.

V roku 1991 položila základný kameň akademickej pôdy v Prievidzi Obchodná fakulta Vysokej školy ekonomickej v Bratislave. V roku 1992 boli v Prievidzi zriadené detašované pracoviská ďalších dvoch vysokých škôl - Vysokej školy dopravy a spojov Žilina a Technickej univerzity Košice.
Od roku 1993 bola zavedená forma diaľkového štúdia. V tomto roku bolo zapísaných v 1. až 3. ročníku 111 študentov denného a diaľkového štúdia. Radostné je konštatovanie, že pribúda počet študentov, ktorí si štúdium v Prievidzi vyberajú ako prvú možnosť.

VI. ŠPORT

Vyhlásenie najúspešnejších športovcov, trénerov, kolektívov, funkcionárov telovýchovy za rok 1993 sa uskutočnilo 28. 12. 1993 v Dome kultúry v Prievidzi.

V kategórii dospelých prvenstvo získal :

1. J. Filip - rýchlostný kanoista
2. T. Gluško - vodný pólista
3. M. Dolník - plavec
4. Ľ. Jelačič - basketbalista
5. Ľ. Smačko - basketbalista
6. R. Slaný - futbalista
7. P. Moravčík - volejbalista
8. R. Rus - rýchlostný kanoista
9. M. Vohnont - zápasník
10. D. Urminský - športový strelec

Diplom v súťaži juniorov prebral :

1. M. Cipov - vodný pólista
2. T. Chrenka - zápasník
3. P. Domanický - plavec
4. J. Kliniec - cyklista
5. P. Kroka - rýchlostný kanoista
6. R. Rybanský - triatlonista
7. J. Mucha - futbalista
8. P. Šimonák - športový gymnasta

9. J. Štefaník - basketbalista

10. A. Páleš - rýchlostný kanoista

Ocenenie z rúk A. Tarnóczyho, prednostu Okresného úradu v Prievidzi, sa dostalo aj zaslúžilým funkcionárom :

1. F. Eibenovi z TJ Družstevník Čereňany

2. Š. Gürtlerovi z Futbalového klubu Baník Prievidza

3. J. Pasovskému z TJ Agrostav Prievidza

súčasne aj najúspešnejším trénerom.

Basketbalisti BC Prievidza získali posledný federálny titul Majstra Česko-slovenskej republiky a prvý titul Majstra Slovenskej republiky v basketbale.

Cenu Fair-play za rok 1993 odovzdali Ing. Dušanov Tužinskému, futbalistovi TJ Hrádok Veľká Lehôtka, ktorý zároveň obdržal list vedenia klubu Fiar-play pri ČSOV.

VII. INÉ ÚDAJE

V roku 1993 na území mesta Prievidza pôsobili redakcie:

- redakcia týždenníka PRIEBOJ
  adresa : Ul. Matice slovenskej č. 18 Prievidza
  šéfredaktor : Mgr. Mária Vavrová
  vydavateľ : Redakcia PRIEBOJ

- redakcia týždenníka NOVÝ PRIEBOJ DNES
  adresa : Ul. Matice slovenskej č. 14 Prievidza
  šéfredaktor : Mgr. Ondrej Čiliak
  vydavateľ : Firma RENO, spol. s r. o. Ul. Matice slovenkej č. 14 Prievidza

- redakcia týždenníka NOVÝ PRIEBOJ
  adresa : Ul. J. Murgaša č. 48 Prievidza
  šéfredaktor : Miroslav Prachár
  vydavateľ : Firma AJATEX Alena Martinková Sebedražie

- redakcia dvojtýždenníka PRIEVIDZA
  adresa : Námestie slobody č. 16 Prievidza
  šéfredaktor : Michal Chylo
  vydavateľ : Mestský úrad Prievidza

- redakcia časopisu PARAŠUTISTA
  adresa : Aeroklub -letisko Prievidza
  šéfredaktor : Ján Oravec

- redakcia Slovenského rozhlasu - Spravodajské pracovisko
  adresa : Lúčna ul. č. 22/1 Prievidza
  redaktor : Marián Ondáš

- oblastná redakcia Tlačovej agentúry Slovenskej republiky
  adresa : Ul. G. Švéniho č. 9 Prievidza
  redaktor : Mgr. Pavol Remiáš

- redakcia Českej tlačovej agentúry
  adresa : Hviezdoslavova ul. č. 3 Prievidza
  redaktor : Ing. Štefan Kuča

Hydrometeorologické údaje

Priemerná teplota za rok 1993 bola 8,9 stupňov C.
Maximálna priemerná teplota bola 18,6 stupňov C, keď v mesiaci august bola dosiahnutá maximálna teplota v roku 33,3 stupňov C.
Minimálna priemerná teplota bola 2,8 stupňov C, keď mesiaci február bola zaznamenaná najnižšia teplota v roku mínus 19,4 stupňov C.

Maximálny úhrn zrážok bol v mesiaci júl 114,4 mm. Celkový počet dní so snehovou prikrývkou 1 cm a viac bol 53 dní.

Znečisťujúce látky v ovzduší

Na území mesta Prievidza na Rastislavovej ulici je jedna meracia stanica, kde sa merajú základné znečisťujúce látky plynného a pevného charakteru a to oxid siričitý (SO_2), oxidy dusíka (NO_x), polietavý prach a chlór, ktorý je špefickou škodlivinou pre región hornej Nitry.

Okrem toho sa sedimentačnou metódou vykonáva meranie prašného spádu v meracej stanici, ktorá je umiestnená pri areáli Plážového kúpaliska.

Štátny zdravotný ústav Prievidza robil merania 120 dní v roku 1993, pri ktorých boli zaznamenané tieto priemerné hodnoty oxid siričitý 35,6 mikrogramov na 1 m^3, oxidy dusíka 45,5 mikrogramov na 1 m^3, chlór 3,5 mikrogramov na 1 m^3, polietavý prach 30,0 mikrogramov na 1 m^3 a prašný spád 6,1 gramov na 1 m^2 za 30 dní.

Hoci priemerné hodnoty jednotlivých škodlivín nevykazovali prekračovanie najvyšších prípustných hygienických noriem, treba si uvedomiť, že jednotlivé látky spolupôsobia - vytvárajú synergický efekt, t. j. zosilňujú vzájomným pôsobením svoj vplyv.

Synergický efekt sa negatívne prejavuje na zdraví populácie, hlavne vnímavých ľudí - astmatikov, alegikov, starých občanov a detí. Onkologická situácia v našom meste nie je priaznivá.